

۸۵۰ سؤال و جواب

درباره

قرآن - سنت - فقه - تاریخ

شامل

معانی و اسماء قرآن کریم معجزه قرآن، نزول قرآن، اسباب نزول، جمع قرآن، ترتیب سور و آیات، تفسیر معارف عام و خاص از سور و آیات قرآن و مسائل مهم فقهی، تاریخی و حدیثی

گردآوری و ترجمه:

محمد صدیق قادری

عنوان کتاب: ۸۵۰ سؤال و جواب درباره قرآن، سنت، فقه و تاریخ

گردآوری و ترجمه: محمد صدیق قادری

موضوع: عقاید کلام - مجموعه عقاید اسلامی - فقه - تاریخ

نوبت انتشار: اول (دیجیتال)

تاریخ انتشار: آبان (عقرب) ۱۳۹۴ شمسی، ۱۴۳۶ هجری

منبع: انتشارات کردستان - سنندج

این کتاب از سایت کتابخانه عقیده دانلود شده است.

www.aqeedeh.com

book@aqeedeh.com

ایمیل:

سایت‌های مجموعه موحدین

www.aqeedeh.com

www.mowahedin.com

www.islamtxt.com

www.videofarsi.com

www.shabnam.cc

www.zekr.tv

www.sadaislam.com

www.mowahed.com

contact@mowahedin.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست مطالب

فهرست مطالب.....	أ
مقدمه.....	۱
سؤال و جواب در باره قرآن، سنت، فقه و تاریخ.....	۵
اطلاعات قرآنی.....	۹۶

مقدمه

حمد و ثنا و سپاس پروردگاری را که با ارسال بزرگترین نعمت خود قرآن، بر بشر یک منت نهاد تا از گمراهی‌ها و ناآرامی‌هایی که ساخته خود بشر بود به راه راست و پرامنیت ایمان گام بردارند و بشریت را از بندگی بنده و قدرت و زر و زور و هوی و هوس نجات داد و به بندگی خود (الله) که صاحب قدرت واقعی و پروردگار و مربی هستی و دلسوزتر از انسان نسبت به خودش است سوق داد.

﴿اللَّهُ وَرِئُ الَّذِينَ ءَامَنُوا يُخْرِجُهُم مِّنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أُولِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُم مِّنَ النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ﴾ [البقرة: ۲۵۷] «الله یاور و کارساز مؤمنان است؛ آنان را از تاریکی‌ها (ی کفر و شک) به سوی نور هدایت می‌کند. اما اولیای کسانی که کفر ورزند، طاغوت‌ها و طغیانگرانی هستند که آنها را از نور (حق و هدایت) به تاریکی‌های کفر و تردید می‌کشانند. چنین کسانی دوزخی‌اند و برای همیشه در آن خواهند ماند».

و درود بی‌پایان به افتخار بشریت و اشرف مخلوقات حضرت محمد مصطفی ﷺ که خداوند در وصفش فرمود: ﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾ «و تو اخلاق عظیم و برجسته‌ای داری!» و نام مبارک تا روز قیامت قرین نام مبارک الله ﷻ می‌باشد رحمت بی‌پایان پروردگار بر آل و اصحاب پیامبر آن داعیان برحق اسلام در شرق و غرب عالم، آنان که خداوند در حقشان فرمود: ﴿وَالسَّابِقُونَ السَّابِقُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ

يٰۤاِحْسَنِ رَّضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَاَعَدَّ لَهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خٰلِدِيْنَ فِيْهَا اَبَدًا ذٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيْمُ ﴿۱۰۰﴾ [التوبة: ۱۰۰].

«پیشگامان نخستین مهاجران و انصار و کسانی که به نیکی روش آنان را در پیش گرفتند و راه ایشان را به خوبی پیمودند، خداوند از آنان خوشنود است و ایشان هم از خدا خوشنودند و خداوند برای آنها بهشت را آماده ساخته که در زیر (درختان و کاخ‌های) آن رودخانه‌ها جاری است، و جاودانه در آنجا می‌مانند، این است پیروزی بزرگ و رستگاری سترگ».

اما بعد:

خداوند می‌فرماید: ﴿يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اطِيعُوْا اللّٰهَ وَاَطِيعُوْا الرَّسُوْلَ وَاُوْلِي الْاَمْرِ مِنْكُمْ فَاِنْ تَنٰزَعْتُمْ فِيْ شَيْءٍ فَرُدُّوْهُ اِلَى اللّٰهِ وَالرَّسُوْلِ اِنْ كُنْتُمْ تُؤْمِنُوْنَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ ذٰلِكَ خَيْرٌ وَّاَحْسَنُ تَاْوِيْلًا ﴿۵۹﴾ [النساء: ۵۹].

یعنی: «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، از خدا (با پیروی از قرآن) و از پیغمبر (خدا محمد مصطفی با تمسک به سنت او) اطاعت کنید و از کاردانان و فرمانروایان مسلمان خود فرمانبرداری نمائید (مادام که حقگرا و دادگر بوده و مجری احکام شریعت اسلام باشند) و اگر در چیزی اختلاف داشتید (و در امری از امور کشمکش پیدا کردید) آن را به خدا (با عرضه به قرآن) و پیامبر او (با رجوع به سنت نبوی) برگردانید (تا در پرتو قرآن و سنت حکم آن را بدانید، چرا که خدا قرآن را نازل و رسول آن را بیان و روشن داشته است، باید چنین عمل کنید) اگر به خدا و روز رستاخیز ایمان دارید. این کار (یعنی رجوع به قرآن و سنت) برای شما بهتر و خوش‌فرجام‌تر است»^(۱).

(۱) - در ترجمه آیات از تفسیر نور نوشته دکتر مصطفی خرم‌دل استفاده شده است.

حقیقت این است که اگر مسلمانان در مسیر زندگی خود از قرآن شروع کنند و ابتدا آن را یاد گیرند و بفهمند خیلی کم و به ندرت دچار اختلاف می‌شوند و آن هم خیلی زود و سریع حل خواهد شد، اما متأسفانه مسلمانان در طرز تفکر و زندگی، کمتر از سرچشمه نور و هدایت استفاده می‌کنند و بیشتر به قول اشخاص و غیر کتاب و سنت عمل می‌کنند که هریک به گونه‌ایی هرچند ضعیف یا شدید دچار افراط و تفریط شده‌اند و در نتیجه مسلمانان نیز گرفتار چنین مشکلاتی شده‌اند و چنان در مقابل هم صف‌آرایی می‌کنند گویی نبرد کفر و ایمان است به گونه‌ایی که ما دشمنان را فراموش کرده و به جان هم افتاده‌ایم، و این شکست‌های پی در پی و ضعف‌ها همه زاییده اختلاف و تفرقه است و برای عزت دوباره در دنیا و سرافرازی در قیامت راهی جز بازگشت به قرآن و سنت پیامبر عظیم الشان و محکم‌گرفتن ریسمان خدا (قرآن) چاره و راه حل دیگری نداریم.

﴿وَأَعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا﴾ یعنی: «به ریسمان خداچنگ بزنید و پراکنده نشوید» و هرکس برای این عزت دوباره باید در حد توانایی و در چهارچوب شغل و موقعیت اجتماعی خود تلاش کند و از هرگونه اختلاف که مایه کدورت و نگرانی مسلمانان در مقابل یکدیگر باشد جداً خودداری نماید و نسبت به همدیگر رؤوف و مهربان باشیم. ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾ [الفتح: ۲۹]. «محمد ﷺ فرستاده خدا است و کسانی که با او هستند در برابر کافران تند و سرسخت و نسبت به همدیگر مهربان و دلسوزند» زیرا اگر اینچنین نباشیم روز قیامت در دادگاه الهی جوابی برای دفاع از خود نداریم.

امروز نیاز ما مسلمانان به وحدت و یکپارچگی بیشتر از هر زمانی است، زیرا دشمنان دین ما چنان متحد‌الشکل شده‌اند که جز به نابودی دین خدا

و مسلمانان راضی نیستند و فکر نمی‌کنند و خداوند خطاب به مؤمنین می‌فرماید: ﴿وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ﴾ [آل عمران: ۱۰۵].

یعنی: «و مانند کسانی نشوید که (با ترک امر به معروف و نهی از منکر) پراکنده شدند و اختلاف ورزیدند (آن هم) پس از آن که نشانه‌های روشن (پروردگارشان) به آنان رسید و ایشان را عذاب بزرگی است.»

تفرقه و اختلاف در دنیا باعث ذلت و خواری و تسلط دشمن بر مسلمانان و در قیامت باعث عذاب شدید خداوند می‌باشد، زیرا خداوند وحدت و همدلی و همگامی را بر مؤمنین پسندیده است و مؤمن حق ندارد از دستور خداوند سربلندی کند و باز خداوند در سوره مبارکه انفال آیه ۴۶ می‌فرماید:

﴿وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ وَأَصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ﴾ [آل عمران: ۶۱] «از خدا و پیامبرش اطاعت کنید و (در میان خود اختلاف و کشمکش نکنید که (اگر کشمکش کنید) درمانده و ناتوان می‌شوید. و شکوه و هیبت شما از میان می‌رود شکیبایی و صبر کنید که خداوند با صابران است.»

انتشارات ابن کثیر در ابتکاری جدید علوم قرآنی - حدیث - سیره - فقه - تاریخ و... را به صورت سؤال و جواب جهت یادگیری سریع نوجوانان و جوانان درآورده که بسیار مفید و آموزنده می‌باشد، و این حقیر به پیشنهاد انتشارات کردستان برای استفاده دانش‌آموزان عزیز چه در مقطع راهنمایی و چه دبیرستان به فارسی ترجمه نمودم که امید است مورد رضایت حضرت حق و استفاده خوانندگان عزیز قرار گیرد. ان شاء الله

وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین

سنندج - ۱۵ / ۱۱ / ۷۶

محمد صدیق قادری

سؤال و جواب دربارہ
قرآن، سنت، فقہ و تاریخ

ترجمہ:

محمد صدیق قادری

سؤال

- ۱- آیا کسی که یک یا دو دفعه در حالت نشسته چرت بزند و بر اثر غلبه خواب سرش را بجنباند وضویش باطل می‌شود؟
- ۲- حکم کسی که در هنگام نماز در باطل شدن وضویش شک می‌کند چیست؟
- ۳- شخصی وضو گرفته و تسمیه^(۱) را فراموش کرده حکمش چیست؟
- ۴- اگر شخصی مسح سر را فراموش کند حکمش چیست؟
- ۵- کدام آیه کلمه «الغار» در آن ذکر شده است؟

جواب

- ۱- خیر.
- ۲- از نماز خارج نمی‌شود، مگر صدایی شنیده یا بویی به مشامش رسیده باشد.
- ۳- وضویش درست است، اما باید هر وقت یادش آمد تسمیه را بگوید.
- ۴- اگر آب وضویش خشک نشده بود سرش را مسح می‌کند و دوباره پاهایش را می‌شوید، اما اگر آب وضو خشک شده بود، باید وضو را از اول بگیرد.
- ۵- ﴿ثَانِيْ اَثْنَيْنِ اِذْ هُمَا فِي الْغَارِ﴾ [التوبة: ۴۰].
«هنگامی که آن دو در غار بودند».

---

(۱)- تسمیه: بسم الله الرحمن الرحيم گفتن.

سؤال

- ۱- آیا کسی که بادی از او خارج شد واجب است که دوباره طهارت کند؟
- ۲- آیا ادای نمازهای مختلف در روز با یک وضو جایز است؟
- ۳- سه چیز از ذکر انسان خارج می شود دو نوع آن باعث باطل شدن وضو و یک نوع آن باعث غسل کردن است آنها را نام ببرید؟
- ۴- آن چیست که نفس می کشد، اما روح ندارد؟
- ۵- فرق بین دو کلمه قاسطون و مقسطون چیست؟

جواب

- ۱- اگر مراد از طهارت، غسل باشد، خیر، لازم نیست که غسل کند، اما اگر مراد از آن وضو باشد، بلی لازم است که دوباره وضو کند.
- ۲- بلی، مادام که وضو باطل نشده باشد.
- ۳- مذی و ودی وضو را باطل می کنند و شخص باید دوباره وضو بگیرد و خارج شدن منی موجب غسل می شود.
- ۴- صبح است ﴿وَالصُّبْحُ إِذَا تَنَفَّسَ﴾ (۱۸) الایه. «وسوگند به صبح هنگامی که می دمدم».
- ۵- قاسطون یعنی ستمکاران و ظالمانی که حق را زیر پا می گذارند و مقسطون: یعنی عدالت پیشگان.

سؤال

- ۱- مدت مسح بر خفین به نسبت شخص مسافر و مقیم چقدر است؟
- ۲- اگر موشی در روغن بیفتد، دارای چه حکمی است؟
- ۳- کدام سوره است که دو سجده تلاوت در آن است؟
- ۴- کدام آیه است که در داخل کعبه نازل شد؟

۵- تنها مردی که نامش در قرآن با کُنیه (غیر اسم اصلی خودش) ذکر شده کیست؟

جواب

- ۱- برای مسافر سه شبانه روز و برای شخص مقیم (ساکن) یک شبانه روز.
- ۲- اگر روغن جامد بود دور و برش را می‌گیریم و دور می‌ریزیم، اما اگر روغن مایع بود همه آن را دور می‌ریزیم و از آن استفاده نمی‌کنیم.
- ۳- سوره مبارکه حج.
- ۴- ﴿إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَنْ تُؤَدُّوا الْأَمَانَاتِ إِلَىٰ أَهْلِهَا﴾ [النساء: ۵۸] «اللهم به شما فرمان می‌دهد که امانت‌ها را به صاحبانش بازپس دهید».
- ۵- ابولهب.

سؤال

- ۱- آیا زمانی که مسلمان برای وضوگرفتن آب نیافت می‌تواند با شراب وضو بگیرد؟
- ۲- آیا همه ابوال (ادرارها) نجس هستند؟
- ۳- حکم کسی که در روزه رمضان استفراغ (قی) کند چیست؟
- ۴- لباس که با منی آلوده شده چگونه پاک می‌شود؟
- ۵- حکم کسی که لباسش به وسیله خاکی که باران زده با بول حیوانات آلوده و کثیف شده است چیست؟

جواب

- ۱- اگر آب نیافت تیمم می‌کند و با نبیذ (شراب) وضو نمی‌گیرد.

- ۲- همه ابوال (ادراها) نجس هستند مگر بول حیواناتی که گوشت آنها خورده می شود.
- ۳- هرگاه عمدی استفراغ کند روزه اش باطل و باید آن را قضا آورد، اما اگر استفراغش عمدی نبود روزه اش صحیح است، اما وضویش باطل می شود.
- ۴- اگر خواست آن جایی که با منی آلوده شود، بشوید یا اگر منی خشک شده آن را با دست بمالد تا پاک شود.
- ۵- امام احمد حنبل رحمته الله می فرماید: امیدوارم که هیچ ایرادی نداشته باشد.

سؤال

- ۱- چه وقت روزه کافر درست است؟
- ۲- چه زمان درست است که زن مسلمان با مرد مسیحی ازدواج کند؟
- ۳- چه وقت خرید و فروش پرنده در هوا جایز است؟
- ۴- آیا شهید غسل داده می شود؟
- ۵- کدامیک از دو جمله صحیح است «فَارَضْتُكَ وَ لِي نِصْفُ الرِّيحِ» «از تو پول گرفتم و با آن معامله می کنم و نصف سود آن برای من» «از تو پول گرفتم و با آن معامله می کنم و نصف سود آن برای تو».

جواب

- ۱- هرگاه کافر مسلمان شود.
- ۲- هرگاه مرد مسیحی مسلمان شود.
- ۳- هرگاه در مکانی بسته شده باشد و گرفتن آن ممکن باشد.

- ۴- هرگاه از میدان جنگ حمل شد و هنوز زنده بود و بعد شهید شد آن را غسل می‌کنند، اما اگر در میدان جنگ شهید شد آن را غسل نمی‌کنند.
- ۵- از نظر فقهی جمله دوم زیرا در جمله اول سهم طرف را ذکر نکرده است.

سؤال

- ۱- چه وقت اگر انسان قصد گناه کند مورد مؤاخذه قرار می‌گیرد؟
- ۲- آن دو عقد که مخصوص به صیغه هستند کدامند؟
- ۳- حروف قلقله را نام ببرید؟
- ۴- حروف اظهار را نام ببرید؟

جواب

- ۱- هرگاه در حرم شریف مکه باشد.
- ۲- عقد نکاح و عقد سَلَم^(۱).
- ۳- ق - ط - ب - ج - د.
- ۴- ا - ه - ع - غ - ح - خ.

سؤال

- ۱- مرد و زن و خَنثی^(۲) چگونه پشت سر امام جماعت به صف می‌ایستند؟
- ۲- چگونه زنی با برادر فرزندش ازدواج می‌کند؟

(۱) - عقد سَلَم: خرید و فروش پیشکی غله یا محصول دیگر که هنوز نرسیده باشد - فرهنگ عمید.

(۲) - خَنثی: آن که مرد بودن یا زن بودنش معلوم نباشد (م)

۳- آیا کسی که در خواب احتلام شود و منی مشاهده نکرد باید غسل کند؟

۴- حروف ادغام به غنه کدامند؟

۵- حروف ادغام به غیر غنه کدامند؟

جواب

۱- اول مردان بعد خنثی‌ها و بعد زنان.

۲- فرزندش از شیر زن بیگانه‌ای خورده و آن زن بیگانه دارای پسری بوده و برای این زن جایز است، که با پسر آن زن بیگانه که با فرزندش برادر شیری می‌باشند ازدواج کند.

۳- خیر، غسل بر او واجب نیست.

۴- ی - ن - م - و.

۵- ل - ر.

سؤال

۱- آیا تیمم با رمل (ریگ نرم - شن) جایز است؟

۲- هرگاه مفسده‌ایی با مصلحتی برخورد و تصادم کرد دارای چه حکمی است؟

۳- در چه سالی روزه واجب شد؟

۴- نماز با چه چیزی شروع و با چه چیزی ختم می‌شود؟

۵- آیا کسی که تیمم کرده است می‌تواند امامت یارانشان را در نماز بکنند؟

جواب

- ۱- بلی.
- ۲- دفع مفسده را بر جلب مصلحه مقدم می‌کنیم، یعنی ابتدا مفسده را از بین می‌بریم و بعد برای به دست آوردن نفع و مصلحت تلاش می‌کنیم.
- ۳- در سال دوم هجری.
- ۴- نماز با تکبیر (الله اکبر گفتن) شروع و با تسلیم (سلام‌دادن) پایان می‌پذیرد.
- ۵- بلی.

سؤال

- ۱- چه وقت است اول وقت نماز ظهر.
- ۲- چه وقت است اول وقت نماز عصر.
- ۳- چه وقت است اول نماز مغرب.
- ۴- سرپرست و رئیس قوم بنی نجار و سرپرست و بزرگ قوم بنی عبدالاشهل چه کسانی بودند؟
- ۵- چه وقت است اول وقت نماز عشاء؟

جواب

- ۱- هرگاه خورشید زوال پیدا کرد.
- ۲- هرگاه سایه هرچیز به اندازه خودش شد.
- ۳- از غروب خورشید (یعنی از زمانی که خورشید کاملاً ناپدید شود).
- ۴- بزرگ قوم بنی نجار اسعد بن زراره رضی الله عنه و سرپرست قوم بنی عبدالاشهل اسید بن الحضیر رضی الله عنه.
- ۵- هرگاه شفق سرخ، ناپدید شود.

سؤال

- ۱- کسی که بدون قصد و هدف و بدون اطلاع، مرتکب قتل می شود دارای چه حکمی است؟
- ۲- حکم مسح بر پایوش (کفش) غضب شده چیست؟
- ۳- نماز بر دین کدام است؟
- ۴- حکم سجده تلاوت چیست؟
- ۵- معنای تثویب در اذان فجر (صبح) چیست؟

جواب

- ۱- قصاص نمی شود اما دیه آن را باید بپردازد.
- ۲- جایز است مگر در حالت إحرام.
- ۳- نماز صبح و نماز عصر.
- ۴- برای قاری و شنونده سنت است.
- ۵- آن است که مؤذن بگوید: «الصَّلَاةُ خَيْرٌ مِنَ النَّوْمِ».

سؤال

- ۱- وضوگرفتن با آب دریا دارای چه حکمی است؟
- ۲- حکم نماز تحية المسجد در اوقات نهی شده چیست؟
- ۳- چه روزهایی بعد از روزه ماه رمضان از همه روزهها بزرگتر است؟
- ۴- ارکان حج را نام ببرید؟
- ۵- ائمه اربعه را نام ببرید؟

جواب

- ۱- جایز است.

- ۲- در همه اوقات مشروع و صحیح است.
- ۳- روزه ماه محرم.
- ۴- احرام - طواف - سعی بین صفا و مروه - وقوف در عرفه.
- ۵- امام مالک رحمته - امام ابوحنیفه رحمته - امام احمد بن حنبل رحمته - امام شافعی رحمته.

سؤال

- ۱- ایام البیض چه روزهای می باشد؟
- ۲- روز عاشورا در چه ماهی است؟
- ۳- سفر نکنید الا به سوی سه مسجد، آن مساجد کدامند؟
- ۴- چهار نفر نماز جمعه بر آنها واجب نیست چه کسانی هستند؟
- ۵- در نماز میت چند تکبیر وجود دارد؟

جواب

- ۱- ۱۳ - ۱۴ - ۱۵ - هر ماه را ایام البیض گویند.
- ۲- در ماه محرم.
- ۳- مسجد الحرام - مسجد نبوی - مسجد الاقصی
- ۴- بنده - زن - کودک - مریض و مسافر.
- ۵- چهار تکبیر.

سؤال

- ۱- اهل زکات چند دسته اند؟
- ۲- حکم طهارت چیست؟
- ۳- حد فاصل بین مسلمان و کافر چیست؟

۴- حکم اذان چیست؟

۵- زن چه مدت برای شوهرش که فوت نموده سوگواری می کند؟ (یعنی عده نگه می دارد).

جواب

۱- ۸ دسته اند (مستمندان - بیچارگان - گردآورندگان زکات - برای کافرانی که انتظار مسلمان شدنشان می رود - بندگان - بدهکاران - تقویت دین خدا - مسافران و امانده در راه.

۲- واجب است به حکم کتاب و سنت.

۳- ترک نماز.

۴- فرض کفایه است اما برای مسافر و بادیه نشین سنت است.

۵- چهار ماه و ده روز.

سؤال

۱- ارکان روزه را نام ببرید؟

۲- حاجی طواف را از کجا شروع می کند؟

۳- حد ساحر چیست؟

۴- ماه رمضان چگونه معلوم و مشخص می گردد؟

۵- آیا زکات بر مسلمان در ماشین شخصی واجب است؟

جواب

۱- اول نیت - دوم خودداری کردن از آنچه روزه را باطل می کند. سوم زمان تعیین شده از فجر تا غروب.

۲- از حجر الاسود شروع می کند.

- ۳- باید گردنش را با شمشیر بزنند.
 ۴- با دیدن هلال یا با کامل شدن سی روز ماه شعبان.
 ۵- خیر زکات به آن تعلق نمی‌گیرد.

سؤال

- ۱- بهترین روزه نزد خدا کدام است؟
 ۲- اولین موضوعی که در روز قیامت در میان مردم قضاوت خواهد شد چه چیزی می‌باشد؟
 ۳- انواع ربا را نام ببرید؟
 ۴- چه وقت حج واجب شد؟
 ۵- انواع نیت در حج کدامند؟

جواب

- ۱- روزه حضرت داود علیه السلام که یک روز در میان روزه می‌گرفت.
 ۲- در مورد خون (قتلی که در میان مردم صورت گرفته است).
 ۳- ربا الفضل (ربا با افزایش) - ربا النسیئه (ربا با تأخیر) ربا القرض (معامله ربوی به صورت قرض).
 ۴- در سال نهم هجری.
 ۵- نیت به حج عمره (حج تمتع) - نیت به حج کامل (افراد) - نیت به هردو (قرآن).

سؤال

- ۱- جایگاهی که فاقد قبله است کجاست؟
 ۲- کفاره آب دهن انداختن در مسجد چیست؟

- ۳- آیا حج کردن زن به جای مرد جایز است؟
- ۴- آیا زن باید در برابر شوهر خواهرش حجاب را رعایت کند؟
- ۵- پیامبر ﷺ می فرماید: «أَنَا ابْنُ الذَّبِيحَيْنِ» من فرزند و قربانی هستم - آن دو نفر چه کسانی هستند؟

جواب

- ۱- بالای کعبه.
- ۲- پوشاندن و پنهان کردن آن زیر خاک (تمییز کردن آن).
- ۳- بلی جایز است.
- ۴- خودش را می پوشاند، زیرا شوهر خواهر از محارم نیست.
- ۵- حضرت اسماعیل بن ابراهیم علیهما السلام - عبدالله بن عبدالمطلب (پدر پیامبر ﷺ).

سؤال

- ۱- از مهمترین سران کفر چه کسی بود؟
- ۲- ذات الهجرتین لقب چه کسی است؟
- ۳- اول کسی که امر به اذان اول در جمعه می کرد چه کسی بود؟
- ۴- چه کسی از شانه پیامبر ﷺ برای سرنگون کردن بتها بالا رفت؟
- ۵- قاتل حضرت علی رضی الله عنه چه کسی بود؟

جواب

- ۱- ابوجهل بن هشام.
- ۲- رقیه رضی الله عنها دختر پیامبر اسلام ﷺ.

۳- حضرت عثمان بن عفان رضی الله عنه.

۴- حضرت علی بن ابی طالب رضی الله عنه.

۵- عبدالرحمن ابن ملجم.

سؤال

۱- ملائکه به صورت چه کسی نازل شدند؟

۲- خواری رسول الله صلی الله علیه و آله چه کسی بود؟

۳- اولین تیر را در اسلام چه کسی پرتاب کرد؟

۴- امین امت اسلامی چه کسی بود؟

۵- پیامبر صلی الله علیه و آله این جمله را در مورد چه کسی فرمود: گام‌هایش در روز

قیامت از کوه احد سنگین‌تر است؟

جواب

۱- حضرت زبیر بن عوام رضی الله عنه.

۲- حضرت زبیر بن عوام رضی الله عنه.

۳- سعد بن ابی وقاص رضی الله عنه.

۴- ابو عبیده عامر بن الجراح رضی الله عنه.

۵- حضرت عبدالله بن مسعود رضی الله عنه.

سؤال

۱- این حدیث را کامل کنید؟ «لو نجا أحدٌ من ضمة القبر لنجا منها»

(.....)

۲- چه کسی حضرت عمر رضی الله عنه را به قتل رسانید؟

- ۳- ذات النطاقین لقب چه کسی است؟
 ۴- چه کسی صاحب سرّ پیامبر ﷺ بود؟
 ۵- چه کسی است که با پای لنگش پا در بهشت گذاشته است؟

جواب

- ۱- سعد (یعنی سعد بن معاذ) رضی الله عنه.
 ۲- ابولؤلؤ مجوسی.
 ۳- اسماء دختر حضرت ابوبکر رضی الله عنه.
 ۴- حذیفه بن الیمان رضی الله عنه.
 ۵- عمرو بن الجموح رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- حضرت یونس رضی الله عنه به سوی چه قومی مبعوث شد؟
 ۲- پیامبر ﷺ هنگامی که وارد قباء شدند در منزل چه کسی سکنی گزید؟
 ۳- سردسته منافقین در مدینه چه کسی بود؟
 ۴- اول کسی که سنت حسنه دو رکعت نماز قبل از موت را به یادگار گذاشت؟
 ۵- چه کسی پیامبر ﷺ را در هجرت از مکه به مدینه همراهی می کرد؟

جواب

- ۱- به سوی اهل نینوی در سرزمین موصل.
 ۲- نزد کلثوم بن الهدم رضی الله عنه.

۳- عبدالله ابن ابی بن سلول.

۴- خبیب بن عدی رضی الله عنه.

۵- ابوبکر صدیق رضی الله عنه.

سؤال

۱- امام مؤذنین تا روز قیامت چه کسی است؟

۲- اول دفعه چند نماز بر امت محمد صلی الله علیه و آله فرض شد؟

۳- اولین نماز جمعه پیامبر صلی الله علیه و آله در مدینه در کجا بود؟

۴- زمانی که پیامبر صلی الله علیه و آله با حضرت خدیجه رضی الله عنها ازدواج کرد، چند سال داشت؟

۵- قاری قرآن مدینه چه کسی است؟

جواب

۱- بلال بن رباح رضی الله عنه.

۲- پنجاه نماز.

۳- در میان قبیله بنی سالم بن عوف و الان مسجد الجمعة نامیده می شود.

۴- بیست و پنج سال.

۵- مصعب بن عمیر رضی الله عنه.

سؤال

۱- کدام شهید است که توسط گروه باغیه (نافرمان) به قتل رسید؟

۲- شهید مصلوب (به دار کشیده شده) چه کسی است؟

- ۳- چه کسی سه بار هجرت کرده است؟
 ۴- چه وقت درهای توبه بسته می شود؟
 ۵- حشره‌ای که پیامبر ﷺ دستور به قتل آن داده است چیست؟

جواب

- ۱- عمار بن یاسر رضی الله عنه.
 ۲- خبیب بن عدی انصاری رضی الله عنه.
 ۳- ابوموسی اشعری رضی الله عنه.
 ۴- هنگامی که خورشید از مغرب طلوع کند و هنگامی که روح از بدن انسان در حال خارج شدن است.
 ۵- وزغ.

سؤال

- ۱- حدیث را کامل کنید؟ «يَا غُلَامُ، سَمَّ اللَّهُ تَعَالَى وَكُلَّ بَيْمِينِكَ.....» ای فرزند با بسم الله خوردن را شروع و با دست راست بخور.....) متفق علیه.
 ۲- این الله (خدا کجاست)؟
 ۳- مراد از سند حدیث چیست؟
 ۴- آیا روز قیامت مردم خداوند را خواهند دید؟
 ۵- اولین صحابه که در قبرستان بقیع دفن شد چه کسی بود؟

جواب

- ۱- ..... وَكُلُّ مِمَّا يَلِيكَ. آنچه که جلو خودت است بخور.

- ۲- در آسمان و همه جا.
- ۳- بیان زنجیره منظم راویان حدیث.
- ۴- بله فقط مؤمنان سعادت رؤیت پروردگار را خواهند داشت.
- ۵- عثمان بن مظعون رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- تعداد مردانی که در هجرت اول مهاجرت کردند چند نفر بودند؟
- ۲- اولین شهید در غزوه بدر از انصار چه کسی بود؟
- ۳- اولین چیز که در روز قیامت از انسان سؤال کرده می شود، چیست؟
- ۴- حدیث را تکمیل کنید؟ «اللَّهُمَّ لَا عَيْشَ إِلَّا.....» متفق علیه
 «پروردگارا هیچ زندگی ای نیست مگر.....».
- ۵- حکم حدیث حسن چیست؟

جواب

- ۱- ۱۰ مرد.
- ۲- عمیر بن الحمام رضی الله عنه و گفته شده: حارثه بن سراقه رضی الله عنه.
- ۳- نماز.
- ۴- «.....عَيْشَ الْآخِرَةِ» مگر زندگی و حیات آخرت.
- ۵- حدیث حسن می تواند حجت باشد.

سؤال

- ۱- تعداد مجاهدین مسلمان در غزوه بدر چند نفر بودند؟
- ۲- ملائکه از چه آفریده شده اند؟

- ۳- آیا ایمان ثابت است؟
- ۴- اولین کسی که علم فقه را نوشت و تدوین کرد چه کسی بود؟
- ۵- حدیث را کامل کنید؟ «إِنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ يَدَهُ بِاللَّيْلِ لِيَتُوبَ مُسِيءُ النَّهَارِ...»

جواب

- ۱- ۳۱۴ مرد و به قولی ۳۱۵.
- ۲- ملائکه از نور خلق شده‌اند.
- ۳- خیر. ایمان با اطاعت و بندگی خدا زیاد و قوی می‌شود و با گناه و نافرمانی ضعیف و کم می‌شود.
- ۴- امام ابوحنیفه رحمته.
- ۵- «... وَيَبْسُطُ يَدَهُ بِالنَّهَارِ لِيَتُوبَ مُسِيءُ اللَّيْلِ حَتَّى تَطْلُعَ الشَّمْسُ مِنْ مَغْرِبِهَا» خداوند دست خود را در شب باز می‌کند تا گناهکاران روز توبه کنند و همچنین دست خود را در روز باز می‌کند تا گناهکاران شب توبه کنند تا زمانی که خورشید از مغرب طلوع کند.

سؤال

- ۱- اولین کسی که علم اصول فقه را نوشت چه کسی بود؟
- ۲- صحابی که پیامبر، در مورد او فرمود: «مرحبا بالركب المهاجر».
- ۳- اولین کسی که حدیث را تدوین کرد چه کسی بود؟
- ۴- کدام صحابی است که در کعبه به دنیا آمد؟
- ۵- غزوه تبوک در چه سالی واقع شد؟

جواب

- ۱- امام شافعی رحمته.
- ۲- عکرمه رضی الله عنه بن ابی جهل.
- ۳- محمد بن سلیم بن شهاب الزهری رحمته.
- ۴- حکیم بن حزام رضی الله عنه.
- ۵- در ماه رجب سال نهم هجری.

سؤال

- ۱- کوچترین شهید غزوه بدر کیست؟
- ۲- بهشت، مشتاق سه نفر است آنها چه کسانی هستند؟
- ۳- اولین کسی که حدیث مجرد را نوشت چه کسی بود؟
- ۴- حدیث را کامل کنید؟ «لَا يَحِلُّ لِمُسْلِمٍ أَنْ يَهْجُرَ أَخَاهُ.....» متفقه علیه.
- ۵- واضع علم عروض کیست؟

جواب

- ۱- عمیر بن ابی وقاص رضی الله عنه.
- ۲- علی ابن ابی طالب رضی الله عنه - عمار بن یاسر رضی الله عنهما - سلمان فارسی رضی الله عنه.
- ۳- امام بخاری رحمته صاحب صحیح بخاری که بعد از قرآن مهمترین منبع دینی ما مسلمانان است.
- ۴- «فَوْقَ ثَلَاثٍ».
- ۵- خلیل ابن احمد فراهیدی رحمته.

سؤال

- ۱- کدام صحابی است که ملقب به ذوالنور است؟
- ۲- اولین کسی که در باره مغازی نوشت چه کسی بود؟
- ۳- کیست آن صحابی که به خاطر مرگش، عرش الرحمن به لرزه افتاد؟
- ۴- چه کسی است که ملقب به «امیرالأمراء» است؟
- ۵- شیخ الاسلام لقب چه کسی است؟

جواب

- ۱- طفیل بن عمروالدوسی رضی الله عنه.
- ۲- عروه بن الزبیر.
- ۳- سعد بن معاذ رضی الله عنه.
- ۴- ابو عبیده بن جراح رضی الله عنه.
- ۵- امام احمد بن عبدالحلیم ابن تیمیه رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- چه کسی مراسم حج را به صورت سزّی انجام داد؟
- ۲- اولین سفیر در اسلام کیست؟
- ۳- زنی که همسر دو خلیفه از خلفای اسلام بود چه نام داشت؟
- ۴- روز قیامت کدام یک از اعضای بدن انسان سخن خواهد گفت؟
- ۵- کدام صحابی است که توسط جن کشته شد؟

جواب

- ۱- خالد بن ولید رضی الله عنه.

- ۲- مصعب بن عمیر رضی الله عنه.
- ۳- اسماء دختر عمیس رضی الله عنها.
- ۴- دستها و پاهای انسان.
- ۵- سعد بن عبادہ رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- کدام پیامبر است که سه شبانه روز روزه عدم کلام (سخن نگفتن) گرفت تا خداوند فرزندی به او بدهد؟
- ۲- اولین زنی که گوش‌هایش را سوراخ کرد چه کسی بود؟
- ۳- چه کسی است که ملائکه از او شرم می‌کنند؟
- ۴- کدامیک از پیامبران نجار بود؟
- ۵- چه کسی جالوت را به قتل رسانید؟

جواب

- ۱- حضرت زکریا علیه السلام.
- ۲- هاجر همسر حضرت ابراهیم علیه السلام.
- ۳- عثمان بن عفان رضی الله عنه.
- ۴- حضرت زکریا علیه السلام.
- ۵- حضرت داود علیه السلام او را به قتل رسانید.

سؤال

- ۱- کدامیک از اصحاب پیشنهاد تغییر مکان در غزوه بدر را داد؟
- ۲- کدام زن است که خداوند به او وحی (الهام) کرد؟

- ۳- کدام زمینی است که خورشید تنها یک دفعه بر آن تابیده است؟
 ۴- کدام مادری است که فرزندی نزاده است؟
 ۵- منفورترین نام‌ها نزد خداوند کدام است؟

جواب

- ۱- حباب بن المنذر بن عمرو رضی الله عنه.
 ۲- مادر موسی رضی الله عنه ﴿وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ أُمِّ مُوسَىٰ﴾ الآية. یعنی: [وحی (الهام) کردیم به مادر موسی].
 ۳- زمین رودخانه یا بحری که خداوند آن را برای حضرت موسی و یارانش شکافت.
 ۴- أم القرى [مادر قریه‌ها]، مکه المکرمه ﴿وَلْتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ﴾
 ﴿نَذِرًا لِّأُمَّ الْقُرَىٰ﴾ الآية.
 ۵- مردی که نامیده شود فرمانروای فرمانروایان یا شاه شاهان.

سؤال

- ۱- کدام زن است که زاده نشده است؟
 ۲- نام زن یهودی که پیامبر صلی الله علیه و آله با او ازدواج کرد چه بود؟
 ۳- چه کسی سرپرستی حضرت مریم رضی الله عنها را به عهده گرفت؟
 ۴- ابوالانبياء لقب کدام پیامبر است؟
 ۵- آیه ﴿سَأَلِ سَائِلٌ بِعَذَابٍ وَاقِعٍ﴾ در مورد چه کسی نازل شد؟

جواب

- ۱- حضرت حواء رضی الله عنها.

- ۲- صفیه بنت حیی رضی الله عنها.
- ۳- حضرت زکریا رضی الله عنه سرپرستی حضرت مریم را به عهده گرفت.
- ۴- حضرت ابراهیم رضی الله عنه.
- ۵- در مورد نضر بن حارث که خود را نفرین کرد و خواستار عذاب شد، پس در روز بدر دچار آن عذاب گردید.

سؤال

- ۱- معنی آیه ﴿فَفِدْيَةٌ مِّن صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ﴾ [البقرة: ۱۹۶] چیست؟
- ۲- در چه آیه‌ای کلمه «فقر» وارد شده است؟
- ۳- حکم سجده تلاوت قرآن چیست؟
- ۴- کدام آیه است که در آن لفظ «أَك» ذکر شده است؟
- ۵- در سوره مبارکه «عبس وتولی» منظور از الأعمی چه کسی است؟

جواب

- ۱- صدقه سه روز روزه، یا دادن خوراک یک روز شش نفر فقیر، ذبح گوسفند و تقسیم آن بین فقراء.
- ۲- ﴿الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ﴾ [البقرة: ۲۶۸]. «شیطان، شما را از فقر و تنگدستی می ترساند».
- ۳- سنت موکده است.
- ۴- ﴿وَلَمْ أَكْ بِغِيًّا﴾ [مریم: ۲۰] «و خودم نیز زن بدکاره‌ای نبوده‌ام».
- ۵- منظور عبدالله بن ام مکتوم رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- کدام قومها باران سنگ بر آنها نازل شد؟
- ۲- کدام قومها صوت شدید (صدای مهیب) آنها را گرفت و نابود کرد؟
- ۳- چه کسی خداوند او را با مال و دارائیش در زمین فرو برد؟
- ۴- آیه ﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا...﴾ [البقرة: ۶۲] در مورد چه کسی نازل شد؟
- ۵- چه قومی خداوند با غرق کردن، آنها را نابود کرد؟

جواب

- ۱- قوم لوط و قوم عاد.
- ۲- قوم شعیب و ثمود.
- ۳- قارون.
- ۴- در مورد سلمان فارسی رضی الله عنه.
- ۵- قوم نوح و فرعون و لشکریانش.

سؤال

- ۱- چه کسی هم خودش و هم پدرش و هم جدش و هم جد پدرش پیامبر بودند؟
- ۲- کدام سوره است که با اسم میوه انجیر (تین) آغاز می شود؟
- ۳- کدام آیه است که کلمه «الهدهد» در آن ذکر شده است؟
- ۴- کدام سوره است که با نام دو پیامبر پایان می پذیرد؟
- ۵- چه کسانی اهل الله می باشند؟

جواب

- ۱- پیامبر خدا حضرت یوسف بن یعقوب بن اسحاق بن ابراهیم (علیه السلام).
- ۲- سوره مبارکه تین.
- ۳- ﴿وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَأَ أَرَى الْهُدْهُدَ﴾ [النمل: ۲۰] «و (سلیمان) جویای حال پرندگان شد؛ پس گفت: مرا چه شده که هدهد را نمی بینم».
- ۴- سوره مبارکه الاعلی ﴿صُحُفِ إِبْرَاهِيمَ وَمُوسَى﴾ الآية. یعنی: [صحیفه های ابراهیم و موسی].
- ۵- پیروان راستین قرآن.

سؤال

- ۱- در قرآن دو مرتبه کلمه «المعصية» با تاء کشیده ذکر شده است آن دو مورد را ذکر کنید؟
- ۲- کدام سوره بعد از سوره مبارکه فتح نازل شد؟
- ۳- آن چیست که ما آن را تلاوت می کنیم، اما خداوند آن را خلق نکرده است؟
- ۴- معنای آیه ﴿وَرَتَّلِ الْقُرْآنَ تَرْتِيلاً﴾ چیست؟
- ۵- جمله زیر را کامل کنید؟ «الْعِبْرَةُ بِعُمُومِ اللَّفْظِ.....»؟

جواب

- ۱- در سوره مبارکه مجادله دو مرتبه «ومعصيت الرسول» آیه های ۸ و ۹ تکرار شده است.
- ۲- سوره المسد.

- ۳- قرآنکریم چون کلام خدا جزء مخلوقات نیست، بلکه صفت خداوند عزیز می باشد.
- ۴- «یعنی قرآن را با دقت و تأمل و شمرده همراه با تدبیر بخوان».
- ۵- «..... لا بخصوصِ السَّبَبِ».

سؤال

- ۱- آیه ای که در آن کلمه «الجياد»^(۱) ذکر شده بنویسید؟
- ۲- زهراوان (دو گل و دو غنچه) در قرآن کدام است؟
- ۳- ترجمان القرآن لقب چه کسی است؟
- ۴- در کدام آیه کلمه «شهر (ماه)» به صورت مفرد و کلمه «شهور (ماه‌ها)» ذکر شده است؟
- ۵- در کدام سوره «بسم الله الرحمن الرحيم» دو بار تکرار شده است؟

جواب

- ۱- ﴿إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِالْعَشِيِّ الصَّفِينَتُ الْجِيَادُ﴾ [ص: ۳۱]. «زمانی (را یاد کن) که اسبهای تیزپا بر او عرضه شد».
- ۲- منظور از زهراوان دو سوره مبارکه بقره و آل عمران می باشد.
- ۳- حضرت عبدالله بن عباس رضی الله عنهما.
- ۴- ﴿إِنَّ عِدَّةَ الشُّهُورِ عِنْدَ اللَّهِ اثْنَا عَشَرَ شَهْرًا﴾ [التوبة: ۳۶]. «تعداد ماه‌ها (ی سال) نزد پروردگار در کتابش از روزی که آسمان‌ها و زمین را آفرید، دوازده ماه است».
- ۵- سوره مبارکه نمل.

(۱)- الجیاد جمع جواد و به معنای اسپان تیزرو و اسپان خوب زیباست. (م)

سؤال

- ۱- در قرآن نام چند پیامبر ذکر شده است؟
- ۲- مشهورترین گاو کدام است؟
- ۳- در کدام آیه کلمه «الصدیق» ذکر شده است؟
- ۴- آیه ای که در آن کلمه «اللحیة» ذکر شده کدام است؟
- ۵- در آیه ﴿إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ﴾ [۳] مقصود کیست؟ «دشمن توست که دم بریده و بی نسل است».

جواب

- ۱- ۲۵ پیامبر.
- ۲- گاوی که خداوند به بنی اسرائیل امر کرد که آن را ذبح کنند.
- ۲- ﴿يُوسُفُ أَيُّهَا الصِّدِّيقُ﴾ [یوسف: ۴۶] «ای یوسف، راستگو!».
- ۴- آیه ﴿قَالَ يَبْنَومَ لَا تَأْخُذْ بِلِحِيَّتِي وَلَا بِرَأْسِي﴾ [طه: ۹۴]. «گفت: ای برادر! ریش و سرم را مگیر».
- ۵- عاص بن وائل.

سؤال

- ۱- کدام سوره است که تمام آیاتش با حرف سین ختم می شود؟
- ۲- در کدام آیه لفظ «فک» وارد شده است؟
- ۳- در آیه ﴿عَلَّمَهُو شَدِيدُ الْقُوَى﴾ [النجم: ۵] مقصود کیست؟
- ۴- پنج سوره در قرآن با الحمد لله آغاز می شوند آنها را نام ببرید؟
- ۵- در کدام آیه کلمه «یثرب» ذکر شده است؟

جواب

- ۱- سوره مبارکه الناس.
- ۲- ﴿وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْعَقَبَةُ ﴿۱۲﴾ فَكُ رَقَبَةٍ ﴿۱۳﴾﴾ [البلد: ۱۲-۱۳].
- ۳- منظور حضرت جبرئیل علیه السلام است یعنی عَلَّمَهُ الْقُرْآنَ.
- ۴- سوره های مبارکه الفاتحه - الانعام - الکهف - فاطر - سبأ.
- ۵- ﴿وَإِذْ قَالَتْ طَافِيَةٌ مِّنْهُمْ يَا أَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا﴾ [الأحزاب: ۱۳]. «و آن گاه که گروهی از آنان گفتند: ای اهل مدینه! جای ماندن ندارید؛ پس بازگردید».

سؤال

- ۱- کدام سوره است که تمام آیات آن با حرف دال پایان می پذیرد؟
- ۲- حدیث را تکمیل کنید؟ «مَنْ سَأَلَ اللَّهَ تَعَالَى الشَّهَادَةَ بِصِدْقٍ.....».
- ۳- حدیث را تکمیل کنید؟ «مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْزُوْ لَمْ يَحْدِثْ بِهِ نَفْسِهِ.....».
- ۴- کدام آیه است که تمام حروف الفبای عربی را در خود جمع کرده است؟
- ۵- کدام سوره است که دو سجده تلاوت در آن است؟

جواب

- ۱- سوره مبارکه اخلاص (توحید).
- ۲- «.....بَلَّغَهُ مَنَازِلَ الشُّهُدَاءِ وَإِنْ مَاتَ عَلَى فِرَاشِهِ»^(۱) رواه مسلم.

(۱) - کسی که صادقانه و خالصانه از خدا طلب شهادت کند، خداوند او را در زمره شهداء قرار خواهد داد هرچند در بستر خواب بمیرد.

- ۳- «.....مَاتَ عَلَيَّ شُعْبَةَ مَنِ النَّفَاقِ»^(۱) رواه مسلم.
- ۴- آخرین آیه در سوره مبارکه الفتح ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ...﴾
 الآیه. یعنی: (محمد ﷺ پیامبر خدا است، و کسانی همراه وی هستند...).
- ۵- سوره مبارکه حج.

سؤال

- ۱- کدام سوره است که تمام آیات آن با حرف دال پایان می پذیرد؟
- ۲- حدیث را تکمیل کنید؟ «مَنْ سَأَلَ اللَّهَ تَعَالَى الشَّهَادَةَ بِصِدْقٍ.....».
- ۳- حدیث را تکمیل کنید؟ «مَنْ مَاتَ وَلَمْ يَعْزُوْ لَمْ يَحْدُثْ بِهِ نَفْسِهِ.....».
- ۴- کدام آیه است که تمام حروف الفبای عربی را در خود جمع کرده است؟
- ۵- کدام سوره است که دو سجده تلاوت در آن است؟

جواب

- ۱- سوره مبارکه اخلاص (توحید).
- ۲- «.....بَلَّغَهُ مَنَازِلَ الشُّهَدَاءِ وَإِنْ مَاتَ عَلَيَّ فِرَاشِهِ»^(۲) رواه مسلم.
- ۳- «.....مَاتَ عَلَيَّ شُعْبَةَ مَنِ النَّفَاقِ»^(۳) رواه مسلم.
-
- (۱)- اگر کسی بمیرد و در راه خدا جهاد نکرد و خواهان نشد بر شعبه‌ایی از نفاق می‌میرد.
- (۲)- کسی که صادقانه و خالصانه از خدا طلب شهادت کند، خداوند او را در زمره شهداء قرار خواهد داد هرچند که در بسترش بمیرد.
- (۳)- اگر کسی بمیرد و در راه خدا جهاد نکرد و خواهان نشد بر شعبه‌ایی از نفاق می‌میرد.

۴- آخرین آیه در سوره مبارکه الفتح ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ...﴾
الآیه.

۵- سوره مبارکه حج.

سؤال

- ۱- کدام سوره است که مستحقان هشتگانه زکات را بیان می‌کند؟
- ۲- تاریکی‌های سه‌گانه‌ایی که جنین را احاطه کرده کدام است؟
- ۳- حرف قلب در تجوید کدام حرف است؟
- ۴- شهر آمن و امان کجاست؟
- ۵- دو مسافرت الشتاء (زمستان) والصیف (تابستان) که در سوره مبارکه قریش ذکر شده به کجا بود؟

جواب

- ۱- سوره مبارکه توبه آیه ۶۰.
- ۲- تاریکی شکم - تاریکی رحم - تاریکی مشیمه (پوستی که به بچه در رحم احاطه دارد).
- ۳- حرف باء.
- ۴- مکه مکرمه.
- ۵- در زمستان به سوی یمن و در تابستان به طرف شام سفرهای تجاری اهل مکه صورت می‌گرفت.

سؤال

- ۱- حکم کسی که مسح گوش‌هایش را تا تمام کردن نماز فراموش کرده چیست؟

- ۲- حکم کسی که بر عمامه مسح کرده و بعد آن را در نماز از سر برداشته چیست؟
- ۳- حکم کسی که در سفر قبل از طلوع خورشید از خواب بیدار شده و آب دور است (آب در دسترس نیست) چیست؟

جواب

- ۱- امام احمد رحمته فرمود: امیدوارم که نمازش پذیرفته شده باشد.
- ۲- وضو را تازه و نماز را دوباره بخواند.
- ۳- دنبال آب می‌گردد و اگر ترسید که خورشید طلوع تیمم می‌کند و نمازش را می‌خواند.

سؤال

- ۱- کسی که تیمم کرد و نماز خواند و بعداً آب را در وقت نماز یافت آیا باید نماز را دوباره بخواند؟
- ۲- وقتی که مردی در روز جمعه وارد مسجد می‌شود در حالی که امام خطبه می‌خواند چکار می‌کند؟
- ۳- حدیث زیر را کامل کنید؟ «مَنْ كَانَ آخِرُ كَلَامِهِ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ.....».
- ۴- حدیث زیر را کامل کنید؟ «اتَّقُوا النَّارَ وَلَوْ.....».

جواب

- ۱- امام احمد رحمته می‌فرماید نماز را دوباره نمی‌خواند اما ابن‌المسیب رحمته می‌فرماید باید نماز را دوباره اداء کند.
- ۲- سریع دو رکعت نماز تحية المسجد می‌خواند.
- ۳- ..... دَخَلَ الْجَنَّةُ رواه ابوداود و حاکم.

۴- .....دِشَقُّ تَمْرَةٍ متفق علیه.

سؤال

۱- چگونه در یک ساعت زنی دو بار ازدواج کند و دو بار طلاق داده می‌شود؟

۲- حدیث را تکمیل کنید؟ «الدُّنْيَا سِجْنُ الْمُؤْمِنِ.....»^(۱).

۳- حدیث را تکمیل کنید؟ «مَنْ أَحَدَثَ فِي أَمْرِنَا هَذَا مَا لَيْسَ مِنْهُ.....»^(۲).

۴- حدیث را تکمیل کنید؟ «إِيَّاكُمْ وَالظَّنَّ.....».

۵- حدیث را تکمیل کنید؟ «سَبَابُ الْمُسْلِمِ فُسُوقٌ.....»^(۳).

جواب

۱- ازدواج می‌کند شوهرش قبل از این که با او رابطه زناشویی داشته باشد او را طلاق می‌دهد، سپس آن زن ازدواج می‌کند و بعد طلاق داده می‌شود.

۲- .....وَجَنَّةُ الْكَافِرِ» رواه مسلم.

۳- .....فَهُوَ رَدٌّ».

۴- .....فَإِنَّ الظَّنَّ أَكْذَبُ الْحَدِيثِ» متفق علیه.

۵- .....وَقِتَالُهُ كُفْرٌ» متفق علیه.

(۱)- دنیا زندان مؤمن و بهشت کافر است (م).

(۲)- کسی که در این امر مهم (که عبادت است) چیزی که جزو آن نیست اضافه کند

آن چیز مردود و غیر قابل قبول است (م).

(۳)- فحش دادن به مسلمان فسق و فجور و جنگ با او کفر است.

سؤال

- ۱- حدیث را تکمیل کنید؟ «عینان لا تمسها النار.....».
- ۲- کدام عبادت است که در غیر وقت مخصوص خودش انجام نمی‌شود؟
- ۳- نکاح سهگ زن حرام است مگر بعد از انجام کاری آن سه کدامند.
- ۴- حکم زنی که غسل بر او واجب شده، اما پوشش و جایی دور از نظر نامحرم برای غسل کردن نیت چیست؟
- ۵- حکم کسی که آلوده به نجاست است و نماز می‌خواند اما حکم آن را نمی‌داند چیست؟

جواب

- ۱- «.....عین بکت من خشية الله وعین باتت تحرس في سبيل الله» (چشمی که از ترس و خشیت خدا بگریزد و چشمی که در راه خدا نگهبانی بدهد) رواه الترمذی.
- ۲- حج.
- ۳- خواهر زن - عمه زن - خاله زن. ازدواج با این سه حرام است. مگر این که مرد از زنش جدا شود بعد می‌تواند با آنها ازدواج کند.
- ۴- غسل را به تأخیر می‌اندازد و اگر ترسید که وقت نماز تمام شود، تیمم می‌کند و آن را به جای غسل انجام می‌دهد و نمازش را می‌خواند.
- ۵- نمازش صحیح نیست و باید نمازش را اعاده کند.

سؤال

- ۱- حدیث را تکمیل کنید؟ «إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَعَارُ وَغَيْرَ اللَّهِ.....».

- ۲- حدیث را تکمیل کنید؟ «اِثْنَتَانِ فِي التَّائِسِ هُمَا بِهِمْ كُفْرٌ.....».
- ۳- حدیث را تکمیل کنید؟ «مَنْ جَهَّزَ غَازِيًا فِي سَبِيلِ اللَّهِ.....».
- ۴- حدیث را تکمیل کنید؟ «مَنْ لَا يَرْحَمُ النَّاسَ.....».

جواب

- ۱- «أَنَّ يَأْتِي الْمَرْءَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ» متفق علیه. خداوند به غیرت آورده می‌شود و غیرت خداوند این است که انسان انجام دهد و حلال بداند آنچه را که خداوند حرام کرده است.
- ۲- «الطَّعْنُ فِي النَّسَبِ وَالتَّيَاحَةُ عَلَى الْمَيِّتِ» متفق علیه. دو خصلت در میان مردم است که آن دو از خصلت کافران است یکی طعن‌زدن و بدگویی کردن و رسواکردن دیگران در نژاد و قرابت اجدادی و دیگری نوحه‌خوانی بر مرده.
- ۳- «فَقَدَّ عَزًّا» متفق علیه. هرکس مجاهد و رزمنده‌ایی را در راه خدا مجهز و آماده کند او نیز جهاد کرده است.
- ۴- «لَا يَرْحَمُهُ اللَّهُ» متفق علیه. یعنی هرکس به مردم رحم نکند خداوند نیز به او رحم نخواهد کرد.

سؤال

- ۱- حدیث زیر را کامل کنید؟ «أَفْضَلُ الْجِهَادِ.....».
- ۲- حدیث زیر را کامل کنید؟ «الجنة أقرب لأحدكم من.....».
- ۳- حکم مردی که در سفر است و آب را جز با پول نمی‌یابد آیا آب را می‌خرد و با آن وضو می‌گیرد یا تیمم می‌کند؟

۴- حکم زن مستحاضه^(۱) چیست؟

جواب

- ۱- «.....كَلِمَةٌ حَقٌّ عِنْدَ سُلْطَانٍ جَائِرٍ» یعنی بهترین جهاد گفتن سخن حقی است نزد پادشاه و فرمانروایی ستمگر.
- ۲- «.....شَرَاكُ نَعْلِهِ وَالنَّارُ مِثْلُ ذَلِكَ» رواه بخاری. بهشت به یکی از شما از بند کفشش نزدیکتر است و همچنین آتش جهنم.
- ۳- اگر قدرت داشت آب را می خرد و وضو می گیرد و اگر قدرت مالی نداشت تیمم می کند.
- ۴- برای هر وقت نماز پنبه بر خود می گیرد و وضو می گیرد و نمازش را می خواند.

سؤال

- ۱- حدیث زیر را کامل کنید؟ «خَيْرُ النَّاسِ مَنْ طَالَ عُمُرُهُ.....».
- ۲- حدیث زیر را کامل کنید؟ «الَّذِي يَشْرَبُ فِي آيَةِ الْفِضَّةِ.....».
- ۳- حدیث زیر را کامل کنید؟ «لَا يَخْلُو رَجُلٌ بامرأَةٍ.....».
- ۴- حدیث زیر را کامل کنید؟ «الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَخَيْرُ مَتَاعِهَا.....».
- ۵- حدیث زیر را کامل کنید؟ «لَيْسَ الشَّدِيدُ بِالصُّرْعَةِ إِنَّمَا الشَّدِيدُ.....».

جواب

- ۱- «.....وَحَسَنَ عَمَلُهُ» بهترین مردم کسی است که عمرش طولانی و عملش صالح و نیکو باشد. رواه الترمذی
- ۲- «.....إِنَّمَا يُجْرَجُ فِي بَطْنِهِ نَارَ جَهَنَّمَ» کسی که در ظرف نقره‌ای آب بنوشد آتش جهنم در شکمش صدا می‌دهد - متفق علیه.
- ۳- «.....إِلَّا وَمَعَهَا ذُو مُحْرِمٍ» هیچ مردی با هیچ زنی خلوت نکند، مگر این که محرمی زن را همراهی کند.
- ۴- «.....الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ» زندگی دنیا متاع و کالایی است و بهترین متاع دنیا زن مؤمنه و صالحه است. رواه مسلم
- ۵- «.....الَّذِي يَمْلِكُ نَفْسَهُ عِنْدَ الْعَصَبِ» متفق علیه شجاعت این نیست که بر دیگران غلبه کنید و پیروز شوید، بلکه شجاعت این است که به هنگام عصبانیت خودت را کنترل کنید.

سؤال

- ۱- حدیث را تکمیل کنید؟ «رُبَّ أَسْعَثَ مَدْفُوعٍ بِالْأَبْوَابِ.....»
- ۲- حکم کسی که میداند سخن گفتن در نماز حرام است، اما فراموش می‌کند که نماز را باطل می‌کند چیست؟
- ۳- حکم کسی که مسلمانی را در دارال حرب (سرزمین دشمن) به گمان این که دشمن است می‌کشد چیست؟
- ۴- حکم کسی که در جایز بودن قصر و جمع نماز، شک دارد چیست؟
- ۵- حدیث را کامل کنید؟ «إِنَّ بَيْنَ الرَّجُلِ وَبَيْنَ الشَّرِّ وَالْكَفْرِ.....»

جواب

- ۱- «لَوْ أَقْسَمَ عَلَى اللَّهِ لِأَبْرَةٍ» رواه مسلم. چه بسیاری آدم‌های ژولیده و رانده شده که اگر دعا کنند خداوند جوابش را می‌دهد و دعایشان قبول می‌کند.
- ۲- نمازش باطل است و باید دوباره آن را اعاده کند.
- ۳- نه قصاص می‌شود و نه دیه آن را می‌پردازد.
- ۴- بر او واجب است که نمازش را کامل بخواند.
- ۵- «.....تَرَكُ الصَّلَاةِ» رواه مسلم - یعنی حد فاصل بین انسان با شرک و کفر ترک نماز است.

سؤال

- ۱- حدیث را کاملا کنید؟ «لَا يُؤْمِنُ أَحَدُكُمْ حَتَّىٰ يُحِبَّ لِأَخِيهِ.....»
- ۲- حکم کسی که شک کرده که آیا در رکوع قبل از بلندشدن به امام رسیده است یا نه چیست؟
- ۳- بعد از احرام بستن به حج عمره رکنی که بعد از احرام باید صورت گیرد کدام است؟
- ۴- قال رسول الله ﷺ: «أَحَلَّتْ لَنَا مَيْتَتَانِ وَدَمَانٍ» (برای ما گوشت دو خودمرده (مردار) و دو خون حلال شده است) آن دو کدامند؟
- ۵- چه کسی آشکارا و بدون هیچ ترسی از مکه به مدینه مهاجرت کرد؟

جواب

- ۱- «.....مَا يُحِبُّ لِنَفْسِهِ» متفق علیه. هیچیک از شما ایمان نیاورده تا آنچه را که برای خودش می‌خواهد برای برادر دینش نیز بخواهد.

- ۲- به آن رکعت نرسیده، زیرا اصل عدم رسیدن است.
- ۳- طواف بیت الله.
- ۴- دو مردار (ملخ و ماهی) و دو خون (جگر و طحال).
- ۵- حضرت عمر بن خطاب رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- تعداد انصار که در عقبه اول با پیامبر صلی الله علیه و آله بیعت کردند چند نفر بودند؟
- ۲- چه کسی در احزاب (خندق) پیشنهاد کندن خندق را داد؟
- ۳- الماحی - العاقب - الحاشر القاب چه کسی هستند؟
- ۴- اولین کسی که در باره مغازی (جنگ‌های پیامبر صلی الله علیه و آله) کتاب نوشت چه کسی بود؟
- ۵- کدام یهودی تلاش کرد که با سم پیامبر صلی الله علیه و آله را به قتل برساند؟

جواب

- ۱- دوازده مرد.
- ۲- سلمان فارسی رضی الله عنه.
- ۳- القاب حضرت محمد صلی الله علیه و آله.
- ۴- عروه بن الزبیر.
- ۵- زینب دختر حارث زن سلام بن مشکم.

سؤال

- ۱- چه کسی است که قبل از این که یک سجده برای خدا ببرد، در جنگ احد شهید شد؟

- ۲- کدام صحابی است که نذر کرده بود که مشرکی را لمس نکند و اجازه ندهد مشرکی او را لمس کند؟
- ۳- شبیه‌ترین مردم به رسول الله ﷺ کیست؟
- ۴- در گفته حضرت عمر رضی الله عنه منظور از «سیدنا... واعتق سیدنا» چه کسانی است؟
- ۵- اولین شهید مسلمانان در غزوه بدر چه کسی بود؟

جواب

- ۱- عرو بن ثابت بن وقش (الأصیوم) رضی الله عنه چون در همان روز احد ایمان آورد.
- ۲- عاصم بن ثابت رضی الله عنه.
- ۳- حضرت حسن بن علی بن ابی طالب رضی الله عنه.
- ۴- منظور از سید اول حضرت ابوبکر رضی الله عنه و سید دوم حضرت بلال رضی الله عنه.
- ۵- حضرت مهج بنده آزاده حضرت عمر رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- تعداد تیراندازان در غزوه احد چند نفر و فرمانده آنها چه کسی بود؟
- ۲- چه کسانی در حادثه اِفک (بهتان بزرگ) شلاق زده شدند؟
- ۳- زنان دو پیامبر علیهم السلام، حیات و زندگی دنیا را بر آخرت ترجیح دادند آن دو پیامبر علیهم السلام کدامند؟
- ۴- چه زنی پیامبر صلی الله علیه و آله با او ازدواج کرد در حالی که از انصاری بود؟
- ۵- حضرت هود علیه السلام به سوی چه قومی مبعوث شد و مجازات آنها چه بود؟

جواب

- ۱- ۵۰ مرد و فرمانده آنها عبدالله بن جبیر الأوسی رضی الله عنه بود.
- ۲- حسان بن ثابت - مسطح بن اثاثه - حمنه بنت حشش.
- ۳- زنان حضرت نوح و حضرت لوط علیهم السلام .
- ۴- ماریه قبطی رضی الله عنها.
- ۵- به سوی قوم عاد فرستاده شد و به علت نافرمانی با باد سرد ویرانگر و سرکش از بین رفتند.

سؤال

- ۱- معنی آیه ﴿لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ﴾ [البقرة: ۱۹۸] چیست؟
- ۲- حدیث را تکمیل کنید؟ «مِنْ تَرَكَ صَلَاةَ الْعَصْرِ.....»
- ۳- حدیث را تکمیل کنید؟ «خَيْرُكُمْ مَنْ تَعَلَّمَ الْقُرْآنَ.....»
- ۴- حضرت صالح عليه السلام به سوی چه قومی فرستاده شد و چگونه عذاب شدند؟
- ۵- آیه‌ای که در آن کلمه «الفراش» ذکر شده کدام است؟

جواب

- ۱- یعنی: «هیچ مشکل و گناهی بر شما نیست که در ایام حج به کسب و تجارت بپردازید».
- ۲- «.....فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ» رواه بخاری. کسی که نماز عصر را ترک کند اعمال خیرش از بین می‌رود.

- ۳- «.....وَعَلَّمَهُ» رواه بخاری. بهترین شما کسی است که قرآن را یاد بگیرد و آن را به دیگران یاد دهد.
- ۴- به سوی قوم عاد فرستاده شد و به علت نافرمانی با صدای شدید نابودکننده از بین رفتند.
- ۵- ﴿يَوْمَ يَكُونُ النَّاسُ كَالْفَرَاشِ الْمَبْثُوثِ﴾ [القارعة: ۴]. «روزی که مردم مانند پروانه های پراکنده خواهند بود».

سؤال

- ۱- حدیث را تکمیل کنید؟ «تَسَحَّرُوا فَإِنَّ فِي السُّحُورِ.....»
- ۲- آیه ای که در آن کلمه «الشوکه» ذکر شده کدام است؟
- ۳- کدام آیه است که پیامبر ﷺ آن را بالای صفا و مروه خواند؟
- ۴- انواع نفس را نام ببرید؟
- ۵- حدیث را تکمیل کنید؟ «إِذَا دَخَلَ أَحَدُكُمُ الْمَسْجِدَ فَلَا يَجْلِسَ حَتَّى.....»

جواب

- ۱- «.....بَرَكَهٌ» متفق علیه - سحری بخورید چون در سحری برکت است.
- ۲- ﴿وَتَوَدُّونَ أَنَّ غَيْرَ ذَاتِ الشَّوْكَةِ تَكُونُ لَكُمْ﴾ [الأنفال: ۷]. «و شما دوست داشتید بر کاروان دست یابید که قدرت و سلاحی نداشتند».
- ۳- ﴿وَإِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِنْ شَعَائِرِ اللَّهِ﴾ «صفا و مروه از شعایر خدا است».

- ۴- نفس مطمئنه - نفس لوامه - نفس اماره به بدیها.
- ۴- «.....يُصَلِّي رُكْعَتَيْنِ» متفق عليه. هرگاه یکی از شما وارد مسجد شد قبل از نشستن دو رکعت نماز بخواند.

سؤال

- ۱- حدیث را تکمیل کنید؟ «اِقْرَؤُوا الْقُرْآنَ فَإِنَّهُ يَأْتِي يَوْمَ الْقِيَامَةِ.....»
- ۲- حدیث را تکمیل کنید؟ «مَنْ صَامَ رَمَضَانَ إِيمَانًا وَاحْتِسَابًا.....»
- ۳- چه کسی به قومش گفت: «أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى»؟
- ۴- در جزء عم چند سجده تلاوت است؟
- ۵- تعداد افراد اصحاب کهف چند نفر بودند؟

جواب

- ۱- «شَفِيعاً لِأَصْحَابِهِ» رواه مسلم - قرآن را تلاوت کنید و بخوانید، زیرا قرآن روز قیامت شفیع یارانش است.
- ۲- «.....عُفِّرَ مَا تَقَدَّمَ مِنْ ذَنْبِهِ» متفق علیه - کسی که روزه رمضان را بگیرد از روی ایمان و به نیت طلب ثواب تمام گناهان گذشته اش مورد عفو قرار می گیرد.
- ۳- فرعون.
- ۴- دو سجده یکی در سوره مبارکه انشقاق و دیگری در سوره مبارکه علق.
- ۵- بگو پروردگرم به تعدادشان آگاهتر است و جز گروهی کمی تعدادشان را نمی دانند.

وآخر دعوانا أن الحمد لله رب العالمین

جمعه ۱۰/۱۰/۷۶

سؤال

- ۱- معنی لغوی قرآن چیست؟
- ۲- معنی اصطلاحی قرآن چیست؟
- ۳- چرا خداوند قرآن را بر حضرت محمد بن عبدالله نازل کرد؟
- ۴- از چه زمانی نزول قرآن آغاز شد و تا چه زمانی ادامه یافت؟
- ۵- مهمترین حکمت نزول تدریجی قرآن را با دلیل بیان کنید؟

جواب

- ۱- قرآن مصدر مترادف برای قرائت است خداوند در سوره قیامه آیه‌های ۱۷ و ۱۸ می‌فرماید: ﴿إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ﴿۱۷﴾ فَإِذَا قَرَأْنَاهُ فَاتَّبِعْ قُرْآنَهُ ﴿۱۸﴾ قرآنه، یعنی قرائت آن سپس از معنای مصدری نقل شده و اسم برای کلام معجز و نازل شده به محمد بن عبدالله ﷺ گردیده است.
- ۲- بر کلام نازل شده از طرف خدا به رسول اکرم و نوشته شده در مصحف که با تواتر از آن حضرت نقل شده و با تلاوتش اظهار بندگی خدا می‌کند.
- ۳- برای هدایت مردم و به عنوان معجزه آن حضرت، در اثبات نبوتش.
- ۴- از زمان مبعوث شدن پیامبر شروع شده و تا نزدیک وفاتش ادامه یافت.
- ۵- برای اطمینان و استواری قلب پاک پیامبر ﴿كَذَلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلاً ﴿۳۲﴾﴾ [الفرقان: ۳۲]. «این‌گونه (قرآن را به تدریج نازل می‌کنیم) تا قلبت را با آن استوار سازیم، و آن را بر تو آرام خواندیم».

سؤال

- ۱- معجزه چیست؟
- ۲- چرا معجزه پیامبران از جنس چیزهایی بود که در میان قومشان مشهود و دارای اهمیت بود؟
- ۳- به چه دلیل عرب قبل از اسلام به فصاحت و بلاغت و قدرت بیان مشهور بوده‌اند؟
- ۴- چگونه قرآن دشمنان و مخالفین را به مبارزه طلبید؟
- ۵- اعجاز موضوعی قرآن به دو نوع تقسیم می‌شود آن دو را نام ببرید؟

جواب

- ۱- عمل و امری فوق قدرت بشری است که پیامبران، آن را از جانب خدا برای اثبات رسالت خود و ناتوان کردن مخالفان ارائه می‌دهند.
- ۲- تا در مبارزه با پیامبران در آنچه که می‌دانستند و می‌شناختند عاجز و ناتوان گردند.
- ۳- بازار ادبی که هر ساله در مکه برگزار می‌شد و در آن شعرا، شعر خود را قرائت می‌کردند و بهترین آنها را از نظر فصاحت و بلاغت و شیوایی بیان انتخاب و بر خانه کعبه آویزان می‌کردند.
- ۴- از آنها خواست که مانند قرآن را بیاورند، سپس خواست که ده سوره مانند آن را بیاورند و سپس از آنها خواست که تنها سوره‌ایی مانند قرآن را بیاورند.
- ۵- اعجاز تشریحی - اعجاز علمی.

سؤال

- ۱- اولین آیه‌هایی که از قرآن کریم نازل شد کدامند؟

- ۲- آخرین آیه‌ای از قرآن کریم که نازل شد کدام است؟
 ۳- آیا برای هر آیه‌ای از قرآن شأن نزول خاصی است؟
 ۴- فایده دانستن اسباب نزول آیات قرآنی چیست؟
 ۵- سبب نزول آیه ﴿وَإِنَّ الْأَصْفَا وَالْمَرْوَةَ...﴾ [البقرة: ۱۵۸] را بیان کنید؟

جواب

- ۱- آیه‌های ﴿أَقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿۱﴾﴾ تا ﴿عَلَّمَ الْإِنْسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿۵۱﴾﴾ [العلق ۱-۵].
 ۲- آیه ﴿وَاتَّقُوا يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّى كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿۸۱﴾﴾ [البقرة: ۲۸۱] می‌باشد. «و از روزی بترسید که در آن به سوی الله بازگردانده می‌شوید و سپس نتیجه‌ی عمل هر شخصی بطور کامل به او داده می‌شود و به هیچکس ستم نمی‌گردد».
 ۳- خیر، زیرا بسیاری از آیات در ابتدای نزول وحی بدون سبب نازل می‌شد.
 ۴- به فهم بهتر آیات و تفسیر آنها کمک می‌کند.
 ۵- به خاطر خارج کردن مسلمانان از تنگنای سعی بین صفا و مروه به دلیل وجود دو بت که در جاهلیت بر سر دو کوه صفا و مروه قرار داده بودند (تا سعی بین صفا و مروه را انجام دهند).

سؤال

- ۱- معنای قول پیامبر ﷺ که می‌فرماید: قرآن به هفت لهجه نازل شده است چیست؟
 ۲- فرق بین سوره‌های مکی و مدنی چیست؟

- ۳- آیا در شناخت سوره‌های مکی و مدنی فایده‌ای بدست می‌آید؟
- ۴- چگونه قرآن در زمان رسول الله ﷺ جمع‌آوری می‌شد؟
- ۵- آیهایی که شدت علاقه رسول الله ﷺ را بر حفظ کردن قرآن نشان دهد ذکر کنید؟

جواب

- ۱- یعنی قرآن به هفت لهجه قبایل مختلف عرب برای سهولت و آسانی نازل شده است.
- ۲- سوره‌های قبل از هجرت رسول الله ﷺ به مدینه را مکی و سوره‌های بعد از هجرت به مدینه را مدنی گویند، پس فرق شان زمانی است نه مکانی.
- ۳- بلی و فایده آن شناختن زمان نزول آیه‌های نص و آیه‌های ناسخ و منسوخ می‌باشد.
- ۴- به دو طریق: اول حفظ آن در سینه‌های مؤمنین، دوم نوشتن آن.
- ۵- آیه ﴿لَا تُحْرِكْ بِهِ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِ﴾ (۱۶) إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُ وَقُرْآنَهُ ﴿۱۷﴾ [القیامة: ۱۶-۱۷]. «زبان‌ت را بخاطر عجله برای خواندن آن (قرآن) حرکت مده. چرا که جمع کردن و خواندن آن بر عهده ما است».

سؤال

- ۱- اصحاب پیامبر ﷺ آنچه از قرآن که نازل می‌شد بر روی چه چیزهایی می‌نوشتند؟
- ۲- چرا قرآن در کتاب‌هایی در زمان رسول الله ﷺ جمع‌آوری نشد؟
- ۳- در جنگ یمامه چند نفر از حافظان قرآن شهید شدند و معروفترین آنها چه کسی بود؟

- ۴- بعد از شهیدشدن حافظان قرآن، در جنگ یمامه عمر بن الخطاب رضی الله عنه چه پیشنهادی به ابوبکر رضی الله عنه کرد؟
- ۵- حضرت ابوبکر رضی الله عنه چه کسی را مأمور جمع‌آوری قرآن کرد؟ و علت انتخاب او برای این امر مهم چه بود؟

جواب

- ۱- بر روی العُصْب (برگ‌های درخت خرما) واللِّخَاف (سنگ‌های نازک) و الرِّقَاع (پوست و کاغذ) و استخوان‌های کتف و دنده‌های شتر.
- ۲- با وجود مبارک رسول الله صلی الله علیه و آله نیاز به آن احساس نشده بود و احتمال زایل شدن و تحریف آن نمی‌رفت.
- ۳- هفتاد نفر از آنها شهید شدند که مهمترین آنها سالم بنده آزاد شده ابی حذیفه بود.
- ۴- جمع‌آوری قرآن در برگ‌هایی و تبدیل آن به کتابی که ابوبکر در اجرای آن تردید داشت، تا این که خداوند سینه‌اش (دلش) را برای این مهم گشاده و باز کرد.
- ۵- زید بن ثابت انصاری رضی الله عنه و علت انتخاب او عقل زیاد - حفظ قرآن و او نیز از نویسندگان بزرگ وحی بود.

سؤال

- ۱- روشی که زید بن ثابت رضی الله عنه برای جمع‌آوری قرآن وضع کرد چه بود؟
- ۲- حضرت علی رضی الله عنه در مورد جمع‌کردن قرآن توسط حضرت ابوبکر رضی الله عنه چه گفت؟

- ۳- دلایلی که حضرت عثمان رضی الله عنه برای نوشتن مصحفها فرا خواند، چه بود؟
- ۴- انجمنی که مسئول نسخه برداری مصحفها در زمان حضرت عثمان رضی الله عنه بود از چه کسانی تشکیل شده بود؟
- ۵- گفته حضرت عثمان رضی الله عنه خطاب به انجمن، نسخه برداری را تکمیل کنید (اگر در نوشتن چیزی با زید بن ثابت اختلاف پیدا کردید...)

جواب

- ۱- اعتماد بر دو منبع و مصدر الف - آنچه پیش روی رسول الله نوشته شده بود. ب - آنچه در سینه اصحاب حفظ شده بود.
- ۲- با ارجحترین مردم در مصحفها ابوبکر رضی الله عنه است - رحمت خدا بر ابوبکر که او اولین کسی بود که قرآن را جمع آوری کرد.
- ۳- وسعت فتوحات - اختلاف در لهجه و روش قراءة.
- ۴- زید بن ثابت - عبدالله بن زبیر - سعید ابن العاص - و عبدالرحمن بن حارث بن هاشم رضی الله عنه.
- ۵- [...] آن را به لهجه قریش بنویسید، زیرا قرآن به زبان (لهجه) قریش نازل شده است].

سؤال

- ۱- تعداد قرآنهایی که در زمان حضرت عثمان رضی الله عنه نوشته شده بودند، چند تا بود و عاقبت چه شدند؟
- ۲- معنی رسم الخط عثمانی چیست؟

- ۳- آیا امروز جایز است که قرآن با رسم الخط املائی موجود نوشته شود؟ چرا؟
- ۴- قرآن دارای چند آیه و چند کلمه است؟
- ۵- قرآن دارای چند سوره است و معنی لغوی سوره چیست؟

جواب

- ۱- هفت قرآن که به مرور زمان یا به علت غرق شدن و یا سوزاندن از بین رفتند.
- ۲- نوشتن قرآن به طریقی که همه قرائت‌ها و لهجه‌هایی که قرآن به آنها نازل شده و چون این کار در زمان خلافت عثمان رضی الله عنه صورت گرفت به رسم الخط عثمانی مشهور شده است.
- ۳- خیر، تا اجماع اصحاب رضی الله عنهم در نوشتن قرآن در زمان خلافت عثمان رضی الله عنه محفوظ بماند و با تغییر خط و املائی مردم هر عصر دچار تغییر نشود.
- ۴- قرآن دارای (۶۶۱۶) آیه و دارای (۷۷۹۳۴) کلمه می‌باشد.
- ۵- قرآن دارای (۱۱۴) سوره و معنای لغوی سوره مقام و منزلت می‌باشد.

سؤال

- ۱- آیا ترتیب سوره‌های قرآنی توقیفی است ^(۱) است یا اجتهادی؟
- ۲- به چه دلیل ترتیب آیات قرآنی در هر سوره با وحی الهی بوده است؟

(۱) - توقیفی یعنی جایی برای اجتهاد نیست، بلکه به دستور خدا و رسول تعیین می‌شود
برخلاف اجتهادی. (مترجم)

- ۳- چگونه نقل متواتر قرآن در خلال زمان‌های مختلف، دست نخورده باقی مانده است؟
- ۴- پیشرفت فن چاپ، چه نقشی در حفظ کتاب خدا داشته است؟
- ۵- آیا با پیشرفت زمان تعداد حافظان قرآن زیاد شده است؟ به چه دلیل؟

جواب

- ۱- توقیفی و با دستور پیامبر، هم چنانکه ترتیب آیات نیز توقیفی و به دستور رسول الله بوده است.
- ۲- به دلیل فرموده جبرئیل علیه السلام به پیامبر هنگام نزول آیه **﴿وَأَتَقُوا يَوْمَآ تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى اللَّهِ...﴾** «و از روزی بترسید که در آن به سوی الله بازگردانده می‌شوید» فرمود آن را در ابتدای آیه ۲۸۱ سوره بقره قرار بده.
- ۳- با نقل جمعی و کتابت و حفظ کردن آن توسط مؤمنین.
- ۴- چاپ میلیون‌ها نسخه در هر سال از آن و توزیعش در تمام نقاط جهان.
- ۵- بلی، هزاران هزار نفر به حافظان قرآن افزوده شده به دلیل تحقق پیدا کردن فرموده پروردگار: **﴿إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ﴾** [الحجر: ۹]. «بی‌گمان ما قرآن را نازل کرده‌ایم و به‌طور قطع خود نگهبان آن هستیم».

سؤال

- ۱- معنای علم قرائت در اصطلاح چیست؟

- ۲- فرق بین قرائت هفتگانه با قرائت سه گانه‌ای که جمعاً ۱۰ قرائت می‌شود چیست؟
- ۳- سه نفر از قراء مشهور را نام ببرید؟
- ۴- اهل شام از کدامیک از قرائت‌ها استفاده می‌کنند و قرائت اهل مغرب کدام است؟
- ۵- فایده اختلاف قرائت‌ها، در چیست؟

جواب

- ۱- روشی است که یکی از پیشوایان علم قرائت آن را بکار می‌برد که مخالف و غیر روش سایر قاریان در قرائت قرآن می‌باشد.
- ۲- قرائت سبع متواترند و غیر آنها متواتر نیستند.
- ۳- عبدالله بن عامر - عبدالله بن کثیر - عاصم بن ابی النجود رحمهم الله.
- ۴- اهل شام قرائت حفص از عاصم و اهل مغرب قرائت و روش از نافع را دارند.
- ۵- سهولت و آسانی، بر همه ملل اسلامی.

سؤال

- ۱- هدف از علم تفسیر چیست؟
- ۲- سه تفسیر از تفسیرهای مشهور قرآن را ذکر کنید؟
- ۳- در میان اصحاب پیامبر ﷺ چه کسی در تفسیر قرآن از همه مشهورتر است؟
- ۴- انواع تفسیر قرآن را نام ببرید؟
- ۵- یک تفسیر به مأثور را نام ببرید؟

جواب

- ۱- فهم قرآن و تدبر و تفکر در آن.
- ۲- تفسیر طبری - تفسیر قرطبی - تفسیر ابن کثیر.
- ۳- عبدالله بن عباس رضی الله عنهما.
- ۴- تفسیر به مآثور - تفسیر به رأی - تفسیر اشاری (رمزی - عرفانی).
- ۵- تفسیر «الدر المنثور فی التفسیر بالمآثور» که نویسنده آن جلال الدین سیوطی است.

سؤال

- ۱- چهار اسم برای قرآن کریم ذکر کنید؟
- ۲- چه کسی سید و بزرگ حافظان و مفسرین قرآن می باشد؟
- ۳- اولین کسی که قرآن را نقطه گذاری کرد، چه کسی بود؟
- ۴- آیا درست است که آیه را به معنی ذکر کرد؟
- ۵- آخرین شخصی که قرآن عثمانی شام را دیده و آن را وصف کرد، چه کسی بود؟

جواب

- ۱- فرقان - کتاب - ذاکر - تنزیل.
- ۲- حضرت رسول اکرم محمد مصطفی صلی الله علیه و آله می باشد.
- ۳- ابوالأسود الدؤلی.
- ۴- جایز نیست، زیرا بقرآن وحی و برای بیان و اعجاز می باشد.

۵- حافظ ابن کثیر متوفی ۷۷۱ هجری و آن را در کتابش «فضائل القرآن» وصف کرده است.

سؤال

- ۱- آیا ترجمه کلمه به کلمه قرآن، به زبان‌های دیگر جایز است؟
- ۲- چگونه هدایت قرآن را به ملت‌های غیر عرب برسانیم؟
- ۳- بخشش قرآن به زبان عربی چه بوده است؟
- ۴- آیا خواندن ترجمه قرآن در نماز جایز است؟ چرا؟
- ۵- معنی محکم در قرآن چیست؟

جواب

- ۱- خیر، زیرا در چنین ترجمه‌ایی معنی آیات و هدف قرآنی نامعلوم می‌گردد.
- ۲- با ترجمه و تفسیر معانی آن به زبان‌های مختلف جهان.
- ۳- یکی کردن لهجه‌های عربی و انتشار آن در میان سایر ملل به گونه‌ایی که زبانی بین‌المللی شده است.
- ۴- تمام فقهاء خواندن ترجمه قرآن در نماز را جایز نمی‌دانند، زیرا ترجمه غیر از خود قرآن است.
- ۵- آیه‌ایی که دارای معنی واضح و روشن و صریح باشد، که آن را نص و ظاهر نیز می‌گویند.

سؤال

- ۱- معنای «متشابه» در قرآن چیست؟
- ۲- آیا بیشتر آیات قرآن محکم است یا متشابه؟

- ۳- حکمت در وجود آیات متشابه در قرآن چیست؟
- ۴- مثالی برای آیات محکم و مثالی برای آیات متشابه، ذکر کنید؟
- ۵- آتهایی که دارای قلبی منحرف و مریض هستند، از چه آیاتی پیروی می‌کنند؟

جواب

- ۱- آیاتی که دارای معنای واضح و روشن و صریحی نیستند که آن را مجمل و مؤول و مشکل نیز می‌گویند.
- ۲- بیشتر آیات قرآن محکم و بعضی آیاتش نیز متشابه می‌باشد.
- ۳- امتحان و آزمایش انسان و نهایت تلاش برای تحقیق و فهم در علوم قرآنی.
- ۴- آیات محکم مانند «أَقِمْوا الصَّلَاةَ» «نماز را برپا دارید» «و آیات متشابه مانند «يُدُّ اللّٰهُ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ».
- ۵- از آیات متشابه پیروی می‌کنند ﴿مَا تَشَبَهَ مِنْهُ أَبْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَأَبْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ﴾ [آل عمران: ۷]. «کسانی که در دل‌هایشان کجی و میل به باطل وجود دارد، برای فتنه‌انگیزی و تأویل (نادرست) آیات، در پی آیات متشابه برمی‌آیند».

سؤال

- ۱- معنی «الرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ» چیست؟ و در مورد آیات متشابه چه می‌گویند؟
- ۲- آیا فواتح سوره‌های (حروف مقطعه) جزو آیات متشابه است؟ چگونه؟
- ۳- حکمت از فواتح سوره‌ها (حروف مقطعه) در قرآن چیست؟

۴- حروف متشابه در فواتح سوره‌ها چند عدد است؟

جواب

- ۱- دانشمندان زبردست و فرزانه در علم و معرفت می‌باشند و در مورد آیات متشابه می‌گویند: ﴿ءَامَنَّا بِهِءَ كُلُّ مِّنْ عِنْدِ رَبِّنَا﴾ [آل عمران: ۷]. «ما به آن ایمان داریم؛ همگی از سوی پروردگاران می‌باشد.»
- ۲- بلی و تشابه آنها در الفاظشان می‌باشد.
- ۳- به مبارزه طلبیدن دشمنان و اثبات اعجاز قرآن، که از همین حرف تألیف شده است.
- ۴- با حروف تکرار شده ۲۹ حرف و ۱۴ حرف تکرار نشده.

سؤال

- ۱- صحیحترین روش تفسیر قرآن چگونه است؟
- ۲- دعای پیامبر ﷺ را برای عبدالله بن عباس تکمیل کنید؟ «اللَّهُمَّ فَكِّهْهُ فِي الدِّينِ».
- ۳- آیا کلمه‌ای در قرآن که به تنهایی آیه‌ای مستقل است، می‌شناسید؟
- ۴- برای سوره فاتحه سه اسم دیگر، ذکر کنید؟

جواب

- ۱- تفسیر قرآن به قرآن، بعد تفسیر قرآن به سنت پیامبر.
- ۲- «وَعَلَّمَهُ التَّوِيلَ».
- ۳- کلمه ﴿مُدَّهَامَّتَانِ﴾ در سوره الرحمن آیه ۶۴ به تنهایی، آیه‌ای مستقل است.

۴- ام الكتاب - الحمد - الصلاة.

سؤال

- ۱- تعداد کلمات سوره فاتحه و تعداد حرف‌های آن، چقدر است؟
- ۲- معنای ﴿الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ در فرموده خداوند: ﴿أَهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ﴾ چیست؟ «ما را به راه راست هدایت فرما».
- ۳- ﴿الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ﴾ در فرموده خداوند. ﴿غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ﴾ چه کسانی هستند؟
- ۴- بعد از قراءه سوره فاتحه چه چیزی مستحب است و معنای آن چیست؟
- ۵- فرموده پیامبر ﷺ: «الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ هِيَ السَّبْعُ الْمَثَانِي» بر چه چیزی دلالت می‌کند؟

جواب

- ۱- ۲۵ کلمه و ۱۱۳ حرف است.
- ۲- راه روشن و واضحی که هیچ کجی و انحرافی در آن نیست، که عبارت است از پیروی کردن از دستورات خدا و رسولش.
- ۳- یهود و هر امتی که به نژادپرستی فرا خواند.
- ۴- آمین. یعنی پروردگارا، دعا را اجابت فرما.
- ۵- دلالت می‌کند بر این که سوره فاتحه، بدون هیچ اختلافی هفت آیه می‌باشد.

سؤال

- ۱- چرا سوره بقره به این اسم، نامگذاری شده است؟
- ۲- بزرگترین آیه، در قرآن کریم کدام است و قرائت آن دارای چه اثری است؟
- ۳- اعجاز در آیه دین به عنوان طلانی ترین آیه قرآن چیست؟
- ۴- معنی کلمه (گفته‌ها) در حدیث نبوی که می‌فرماید: «مَنْ قَرَأَ الْآيَاتَيْنِ مِنْ آخِرِ الْبَقَرَةِ فِي لَيْلَةٍ كَفَتَاهُ» چیست؟
- ۵- آیه مباحله در سوره آل عمران کدام است و در چه موردی نازل شد؟

جواب

- ۱- چون در این سوره داستان فرمان خدا به بنی اسرائیل مبنی بر ذبح کردن گاو بیان شده است.
- ۲- آیه الكرسي ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ...﴾ «الله؛ آن ذاتی که هیچ معبود برحق جز او وجود ندارد؛» و قرائت آن باعث حفظ انسان و خانواده‌اش می‌شود.»
- ۳- به خاطر بیان کردن و قانونگذاری همراه با استمرار و اعجاز لغوی آن.
- ۴- یعنی مایه حفظ و آرامش اوست.
- ۵- آیه ﴿فَمَنْ حَاجَّكَ فِيهِ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا نَدْعُ آبَاءَنَا وَأَبْنَاكُمْ وَنِسَاءَنَا وَنِسَاءَكُمْ وَأَنْفُسَنَا وَأَنْفُسَكُمْ ثُمَّ نَبْتَهِلْ

فَنَجْعَلُ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَى الْكٰذِبِيْنَ ﴿٦١﴾ [آل عمران: ۶۱]^(۱) و در مورد هیئت مسیحی نجران نازل شد.

سؤال

- ۱- زنی که آنچه در شکم داشت آن را نذر در راه خدا قرار داد، چه کسی و چه نام داشت؟
- ۲- چه کسی سرپرست مریم را به عهده گرفت و چرا خداوند او را انتخاب کرد؟
- ۳- وجه مقارنه و پیوستگی در فرموده پروردگار: ﴿إِنَّ مَثَلَ عِيسَىٰ عِنْدَ اللَّهِ كَمَثَلِ آدَمَ﴾ چیست؟ «مانا آفرینش عیسی برای الله همانند آفرینش آدم بود».

۴- آیا حضرت ابراهیم یهودی بود یا نصرانی؟

۵- دین حضرت ابراهیم علیه السلام چه بود؟

جواب

- ۱- زن عمران مادر حضرت مریم علیها السلام و نامش حنة بنت فاقوذ بود.
- ۲- حضرت ذکریا علیه السلام چون شوهر خاله اش و پیامبر الهی و معصوم بود.
- ۳- قدرت خداوند به شیوهایی که حضرت آدم را بدون پدر و مادر خلق کرده و همچنین حضرت عیسی علیه السلام را نیز بدون پدر خلق کرد.

۱- ترجمه: «بنابراین به کسی که با وجود آگاهی‌ات (از چگونگی آفرینش عیسی) درباره‌ی این موضوع با تو مجادله می‌کند، بگو: بیایید ما و شما، فرزندان و زنانمان را به مباحله فرا بخوانیم و خودمان هم وارد مباحله شویم و نفرین الله را برای دروغگویان درخواست کنیم».

- ۴- ﴿مَا كَانَ إِبْرَاهِيمَ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا﴾ [آل عمران: ۶۷]، «ابراهیم، نه یهودی بود و نه نصرانی» زیرا حضرت ابراهیم علیه السلام زمان‌های بسیار قبل از تورات و انجیل که بر موسی و عیسی نازل شده پیامبر بوده و زندگی می‌کرده است.
- ۵- دین ابراهیم علیه السلام توحید خالص و تنها تسلیم پروردگار یگانه بود.

سؤال

- ۱- اولین خانه‌ای که برای عبادت خداوند ساخته شد کدام است؟ و به چه دلیل؟
- ۲- معنی کلمه «الغلول» چیست؟ و چرا پیامبران از آن دور و مبرا هستند؟ به چه دلیل؟
- ۳- چرا عقوبت غال (دزد) در روز قیامت این است که چیزی را که دزدیده است بیاورد؟
- ۴- حکمت از نزول سوره‌ایی در تنظیم شوون زنان چیست؟
- ۵- نام علمی که در مورد تقسیم ارث بر ورثه بحث می‌کند چیست؟

جواب

- ۱- مسجد الحرام در مکه خداوند می‌فرماید: ﴿إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِي بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَمِينَ﴾ [آل عمران: ۹۶]. «نخستین خانه‌ای که برای (عبادت) مردم مقرر شد، همان است که در مکه قرار دارد و مایه‌ی برکت و هدایت جهانیان است».
- ۲- معنی آن دزدی از غنیمت قبل از تقسیم آن و چون این عمل خیانت است، پیامبران از آن معصومند به دلیل فرموده خداوند: ﴿وَمَا كَانَ لِنَبِيِّ أَنْ

- يَغُلُّ وَمَنْ يَغْلُلْ ﴿[آل عمران: ۱۶۱]. «از هیچ پیامبری خیانت سر نمی‌زند؛ و هرکس خیانت کند، روز قیامت آن را با خود می‌آورد».
- ۳- تا عقوبت و سزا از جنس عمل باشد.
- ۴- دادگری زنان و رفع ظلم از آنها.
- ۵- علم فرایض یا مواریث.

سؤال

- ۱- امری که خداوند در ازدواج با بیشتر از یک زن شرط قرار داده است، چیست؟
- ۲- معنی کلمه «الکلاله» چیست؟ و در کدام آیه از آیه‌های سوره نساء وارد شده است؟
- ۳- مهمترین عهد و پیمانی که انسان باید آن را محکم نگه دارد، کدام است و هدف از آن چیست؟
- ۴- چرا سوره «مائده» به این اسم نامگذاری شده است؟
- ۵- آیا شستن پاها در وضو واجب است؟ به چه دلیل؟

جواب

- ۱- عدالت بین زنان خداوند می‌فرماید: ﴿فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا فَوَاحِدَةً﴾ [النساء: ۳] «اگر می‌ترسید که نتوانید به عدالت رفتار نمایید، پس به یک زن یا کنیزانی که مال شما هستند، بسنده کنید».
- ۲- کسی که بمیرد و فرزندی نداشته باشد، در آیه شماره ۱۲ سوره نساء وارد شده است.
- ۳- عقد و پیمان ایمان و هدف از آن نگهداری عهد و پیمانی است که با خدا بسته شده است.

- ۴- به خاطر فرموده خداوند بر زبان عیسی ابن مریم علیه السلام: ﴿اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنْزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِنَ السَّمَاءِ﴾. «عیسی پسر مریم (چنین) گفت: پروردگارا! برای ما سفره‌ای از آسمان بفرست».
- ۵- بلی به دلیل فرموده خداوند ﴿وَأَرْجُلَكُمْ﴾ با نصب که عطف به کلمه وجه در آیه می‌باشد و همچنین به دلیل انجام دادن حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله شستن پا در نماز واجب می‌باشد.

سؤال

- ۱- حکمت از نهی پروردگار از مؤمنین، در زیاد سؤال کردن در مورد زندگی پیامبر صلی الله علیه و آله به چه خاطر بود؟
- ۲- معنای کلمه «البحیره» در فرموده خداوند: ﴿مَا جَعَلَ اللَّهُ مِنْ بَحِيرَةٍ﴾ چیست؟
- ۳- حواریون چه کسانی هستند و چرا به این اسم نامگذاری شده‌اند؟
- ۴- آیا ممکن است پیامبر ملائکه باشد؟ به چه دلیل؟
- ۵- سبب نزول فرموده خداوند: ﴿وَلَا تَطْرُدِ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدَاةِ وَالْعَشِيِّ﴾ [الأنعام: ۵۲]^(۱) چیست؟!

۱- ترجمه: «کسانی را که صبح و شام پروردگارش را می‌خوانند و خشنودی او را می‌خواهند، از خود دور مکن».

جواب

- ۱- برای این که زیاد سوال کردن باعث ازدیاد وحی در نتیجه سبب تکالیف سخت بر مردم می‌گردد و همچنین واجب کردن آنچه که واجب نبوده و حرام کردن آنچه که حرام نبوده.
- ۲- بحیره شتری است که پنج شکم زاییده باشد و در جاهلیت گوشش را می‌شکافتند و نفع گرفتن از آن را حرام می‌کردند، به خاطر شکرگزاری از خدایان‌شان.
- ۳- آنها پیروان و یاران حضرت عیسی علیه السلام بودند و سبب نامگذاریشان به حواریون این بود که لباس سفید می‌پوشیدند، و کارها را با اخلاص انجام می‌دادند.
- ۴- خیر، زیرا ملائکه از جنس بشر نیستند، و خداوند آنها را برای عذاب نازل می‌کند. خداوند می‌فرماید: ﴿وَلَوْ أَنْزَلْنَا مَلَكَاً لَقُضِيَ الْأَمْرُ ثُمَّ لَا يُنظَرُونَ﴾ [الأنعام: ۸]. «اگر فرشته‌ای نازل می‌کردیم، کار به پایان می‌رسید و هیچ مهلتی نمی‌یافتند».
- ۵- سران شرک از قریش، از پیامبر صلی الله علیه و آله خواستند که مسلمانان فقیر و ضعیف مانند صهیب و عمار و بلال را طرد کند و از خود دور نماید که اگر پیامبر صلی الله علیه و آله چنین کرد، آنها نیز نزد پیامبر صلی الله علیه و آله می‌نشینند و به او گوش می‌دهند.

سؤال

- ۱- منظور از مردن صغری و کبری چیست؟ دلیلی از قرآن کریم بیان کنید؟
- ۲- آیا اسم پدر حضرت ابراهیم علیه السلام تارخ بود یا آزر؟

- ۳- چرا حضرت ابراهیم خلیل را پدر انبیاء نامیده‌اند؟
- ۴- چرا خداوند بهشت را دارالسلام نامیده ﴿لَهُمْ دَارُ السَّلَامِ عِنْدَ رَبِّهِمْ﴾ [الأنعام: ۱۲۷]. «سرای سلامتی - بهشت - فراهم شده و به سبب اعمالی که انجام می‌دادند».
- ۵- ابلیس (شیطان) از ملائکه است یا از جن؟

جواب

- ۱- منظور از مردن صغری خواب و از مردن کبری مرگ است، خداوند می‌فرماید: ﴿وَهُوَ الَّذِي يَتَوَفَّاكُم بِاللَّيْلِ﴾ [الأنعام: ۶۰]. «اوست که شب هنگام شما را در مرگ خواب فرو می‌برد».
- ۲- پدرش تارخ نام داشت و آزر لقبش یا نام بتی که آن را می‌پرستید.
- ۳- چون خداوند از فرزندان و ذریه او تعداد زیادی پیامبر را برگزیده مانند حضرت اسماعیل - اسحاق - یعقوب - داود - سلیمان علیهم‌السلام.
- ۴- چون بهشت محلی امن و امان، از هر کار مکروه و ناپسندی است.
- ۵- ابلیس از جن است، به دلیل فرموده خداوند: ﴿إِنَّ ابْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِ﴾ [الکهف: ۵۰]. «پس همگی جز ابلیس سجده کردند که جن بود و از فرمان پروردگارش سرپیچی نمود».

سؤال

- ۱- چرا شیطان به حضرت آدم علیه‌السلام سجده نکرد و سزایش چه بود؟
- ۲- اصحاب اعراف چه کسانی هستند؟ و در کدام آیه از سوره اعراف از آنها یاد شده است؟

- ۳- قوم ثمود چه بلایی بر شتر صالح علیه السلام درآوردند؟ و به صالح علیه السلام چه گفتند؟
- ۴- چگونه خداوند قوم صالح علیه السلام را عذاب داد و اسم سرزمین‌شان چه بود؟
- ۵- کدام قولی است که همه پیامبران بر آن اتفاق دارند؟

جواب

- ۱- به خاطر تکبر و به خیال این که او از آدم برتر است، و مستحق دوری از رحمت خداوند گردید و سزایش ذلت و خواری و سقوط به زمین بود.
- ۲- گفته شده: آنها بهترین مؤمنین هستند که به نفس خود مشغول و فارغ از احوال مردم هستند. و در آیه ۴۶ ذکر شده است.
- ۳- شتر را پی کردند و کشتند و با این کار عذاب و انتقام خدا را جلو انداختند. ﴿وَقَالُوا يَصْلِحْ أُنْتِنَا بِمَا تَعْدُنَا﴾ [الأعراف: ۷۷]. «و گفتند: ای صالح! اگر واقعاً فرستاده‌ی پروردگاری، عذابی را که به ما وعده می‌دهی، بیاور.»
- ۴- با زلزله‌ای شدید آنها را عذاب داد و نابود کرد و سرزمین‌شان مدائن صالح نام داشت.
- ۵- ﴿يَقَوْمُ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ﴾ [الأعراف: ۵۹]. «ای قوم من! (تنها) خداوند یگانه را پرستش کنید، که معبودی جز او برای شما نیست!»

سؤال

- ۱- آیا دیدن خداوند در دنیا ممکن است؟

- ۲- کدام پیامبر خواست که خدا را ببیند؟
- ۳- چه زمانی رؤیت پروردگار تحقق پیدا خواهد کرد؟
- ۴- سامری چه چیزی را برای قوم بنی اسرائیل ساخت؟
- ۵- خداوند در آیه ﴿إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ يَلْهَثْ﴾^(۱) [الأعراف: ۱۷۶] چه کسی را به سگ تشبیه کرده است؟

جواب

- ۱- خیر، زیرا فانی نمی‌تواند باقی را ببیند. ﴿قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ﴾ قَالَ لَنْ تَرَنِي ﴿﴾ (موسی علیه السلام) گفت: پروردگارا! خودت را به من نشان بده تا تو را ببینم. فرمود: مرا هرگز (در دنیا) نخواهی دید»؛
- ۲- حضرت موسی علیه السلام هنگامی که گفت: ﴿رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ﴾ [الأعراف: ۱۴۳]. «پروردگارا! خودت را به من نشان بده تا تو را ببینم».
- ۳- در بهشت هنگامی که چشمانی جاوید و همیشگی به مؤمنان بخشیده شود، سپس پروردگار باقی را با چشمان باقی می‌بینند.
- ۴- پیکره گوساله‌یی از طلا برای آنها ساخت، که دارای صدای گاو بود.
- ۵- کافری که آیات الهی را از خود دور می‌کند و در تمام مراحل زندگی نافرمانی خدا را می‌کند چه منع کرده شود یا منع نشده، یکسان است.

سؤال

- ۱- اسماء الحسنی چند عدد است؟ و به چه دلیل؟

۱- ترجمه: «مثالش همانند سگی است که اگر به آن حمله کنی، دهانش را باز و زبانش را بیرون می‌آورد و اگر او را به حالش واگذاری، بازهم زبانش را بیرون می‌آورد».

۲- چه کسی وقت وقوع قیامت را می‌داند؟ و چرا کفار از آن سؤال می‌کردند؟

۳- معنای «أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ» چیست؟

۴- هنگام شنیدن قرآن انسان چه وظیفه‌ای دارد؟ به چه دلیل؟

۵- چه زمانی برای مجاهد جایز است که به دشمن پشت کند؟

جواب

۱- ۹۹ اسم به دلیل فرموده پیامبر: «إِنَّ لِلَّهِ تِسْعَةً وَتِسْعِينَ اسْمًا، مِائَةٌ إِلَّا وَاحِدًا مَنْ أَحْصَاهَا دَخَلَ الْجَنَّةَ».

۲- به غیر از خداوند هیچکس زمان وقوع آن را نمی‌داند و سوال کفار برای نسبت به ناتوانی پیامبر و ریشخند بود.

۳- یعنی «پناه می‌برم به خداوند، از شر و وسوسه شیطان».

۴- سکوت همراه با تدبیر و تواضع، خداوند می‌فرماید: ﴿وَإِذَا قُرِئَ الْقُرْآنُ

فَأَسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿۲۰۴﴾ [الأعراف: ۲۰۴]. « چون قرآن خوانده شود، به آن گوش فرا دهید و سکوت نمایید تا مورد رحمت قرار گیرید».

۵- در دو حالت: ۱- تحریف و آن رفتن از یک جهت به جهت دیگر

(حمله و گریز) ۲- پیوستن به جماعت.

سؤال

۱- بدترین مخلوقات نزد خداوند چه کسانی هستند؟

۲- نضر بن حارث در باره قرآن چه گفت؟

۳- کافران در کعبه چگونه دعا می‌کردند؟

- ۴- چرا خداوند روز بدر را روز فرقان نام نهاد؟
 ۵- مهمترین علت شکست و ضعف ملت‌ها چیست؟ به چه دلیل؟

جواب

- ۱- کران و لال‌ها آنهایی که از آنچه خداوند از گوش و زبان در شناخت حق و هدایت به سوی ایمان به خدا استفاده نمی‌کنند.
 ۲- گفت: قرآن داستان گذشتگان و خرافات نویسندگان، از اخبار گذشتگان است.
 ۳- با دست‌زدن و صوت‌زدن، دعا می‌کردند.
 ۴- چون روز بدر صف اهل حق و ایمان و اهل باطل و شرک را از همدیگر جدا کرد.
 ۵- درگیری و اختلاف و تفرقه. خداوند می‌فرماید: ﴿وَلَا تَنَزَعُوا فِتْفَشُلُوا وَتَذَهَبَ رِيحُكُمْ﴾ [الأنفال: ۴۶]. «و با هم نزاع نکنید که سُست می‌شوید و شکوهتان از میان می‌رود».

سؤال

- ۱- چرا سوره توبه (براهه) با بسم الله الرحمن الرحيم شروع نشده است؟
 ۲- چه کسی براهه از مشرکین را در حج اعلام کرد؟
 ۳- عزیر، کیست و یهود در مورد او چه می‌گویند؟
 ۴- معنی ﴿النَّسِيءُ﴾ در فرموده خداوند: ﴿إِنَّمَا النَّسِيءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ﴾ [التوبة: ۳۷]^(۱) چیست؟

۱- ترجمه: «جابجا کردن و به تأخیر انداختن ماه‌های حرام، افزایش و زیاده‌روی در کفر است».

۵- سبب نزول آیه: ﴿وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰ أَحَدٍ مِّنْهُمْ مَّتَّ أَبَدًا﴾^(۱) چیست؟

جواب

- ۱- چون با نقض پیمان و بیزاری و خشم خداوند از کفار شروع شده و حضرت علی رضی الله عنه فرمود: زیرا بسم الله الرحمن الرحيم امان است و سوره براءه جهاد و مقابله با مشرکین است.
- ۲- حضرت علی بن ابی طالب رضی الله عنه و به دستور حضرت رسول اکرم صلی الله علیه و آله
- ۳- عزیر، عابدی بود که تورات را در حفظ داشت و یهود در مورد او گفتند: عزیر پسر خداست.
- ۴- به معنی به تأخیر انداختن، و عرب در ماههای حرام جنگ را حرام می دانستند و هرگاه به جنگ در آن ماهها نیاز پیدا می کردند، پس در آن ماههای حرام جنگ می کردند و ماههای دیگر را حرام اعلام می کردند.
- ۵- در مورد نماز رسول خدا صلی الله علیه و آله بر جنازه عبدالله بن ابی که سر دسته منافقان در مدینه منوره بود.

سؤال

- ۱- چه کسانی مسجد ضرار را درست کردند؟ و این مسجد در کجا واقع شده است؟
- ۲- رسول الله صلی الله علیه و آله در باره مسجد ضرار چه حکمی صادر کرد؟
- ۳- کدام مسجد از اول روز، براساس تقوا بنا شده بود؟ به چه دلیل؟
- ۴- زیاده و اضافی از جانب پروردگار برای اهل بهشت در آیه شریفه ﴿لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ﴾^(۱) چیست؟

۱- [توبه: ۸۴] ترجمه: «بر جنازه‌ی هیچیک از آنان نماز مخوان».

۵- صفات اولیاء الله که در قرآن ذکر شده است، چیست؟

جواب

- ۱- منافقین آن را بنا کردند و در جنوب غربی مدینه واقع شده بود.
- ۲- دستور فرمود که آن را ویران کنند و بسوزانند.
- ۳- المسجد النبوی الشریف و به دلیل فرموده پیامبر ﷺ زمانی که از آن سؤال شد فرمود: مسجدی هذا (این مسجد من) است.
- ۴- رؤیت کمال مطلق و زیبایی مطلق یعنی پروردگارشان.
- ۵- ایمان به خدا و تقوی و پرهیزگاری.

سؤال

- ۱- اولین رسولی که برای هدایت بشر فرستاده شد چه کسی بود؟
- ۲- حضرت نوح علیه السلام چه مدت در میان قومش بود؟ و در کدام سوره از آن خبر داده است؟
- ۳- در کدام آیه پروردگار رزق مخلوقات را به عهده خود گذاشته است؟
- ۴- بعد از پایان طوفان، کشتی حضرت نوح علیه السلام در کجا مستقر شد؟ به چه دلیل؟
- ۵- فرزند حضرت نوح علیه السلام با چه چیز مخالفت کرد که از غرق شدگان شد؟

جواب

- ۱- حضرت نوح علیه السلام.

- ۲- ۹۵۰ سال و آیه شماره ۱۴ از سوره عنکبوت بدان اشاره شده است.
- ۳- فرموده خداوند: ﴿وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ وَمَا تُوعَدُونَ﴾ [الذاریات: ۲۲]. «و روزی شما و آنچه به شما وعده داده می شود، در آسمان است».
- ۴- بر کوهی به نام جودی در موصل و یا گفته شده در ترکیه، فرود آمده به دلیل فرموده پروردگار ﴿وَأَسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ﴾ [هود: ۴۴]. «و کشتی بر (کوه) جودی قرار گرفت».
- ۵- به پروردگار عالم ایمان نیاورد و از پدرش نوح علیه السلام تبعیت نکرد، بلکه در صف کافرین و دشمنان دین خدا قرار گرفت.

سؤال

- ۱- دلیل کرم و بزرگواری حضرت ابراهیم علیه السلام که در قرآن ذکر شده است چیست؟
- ۲- معنی فرموده پروردگار: ﴿إِنَّ إِبْرَاهِيمَ حَلِيمٌ أَوَّاهٌ مُنِيبٌ﴾ [هود: ۷۵]. «به راستی ابراهیم بسیار بردبار، فروتن و دلسوز و توبه کننده بود».
- ۳- دلیلی از قرآن مجید که بر عذاب دردناک و نابودکننده ظالمین دلالت کند، ذکر کنید؟
- ۴- چرا فرزندان یعقوب علیه السلام با برادرشان یوسف علیه السلام دشمنی می کردند؟
- ۵- آیا برادران یوسف علیه السلام پیامبر بودند؟

جواب

- ۱- احترام به مهمانان ملائکه اش، که گوساله چاق و فربه ای ذبح و برایشان سرخ کرد، خداوند می فرماید: ﴿فَرَاغَ إِلَىٰ أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ﴾

﴿۳۶﴾ [الذاریات: ۲۶] «پس شتابان نزد خانواده‌اش رفت و گوساله‌ای فربه (و بریان) آورد».

۲- یعنی واقعاً براهیم بسی بردبار و آه‌کشنده و توبه‌کار بود.

۳- فرموده پروردگار: ﴿وَكَذَلِكَ أَخْذُ رَبِّكَ إِذَا أَخَذَ الْقُرَىٰ وَهِيَ ظَلِيمَةٌ إِنَّ

أَخْذَهُوَ أَلِيمٌ شَدِيدٌ ﴿۱۰۲﴾ [هود: ۱۰۲] یعنی: «عقاب پروردگار تو چنین است هرگاه که (بر اثر کفر و فساد اهالی) شهرها و آبادی‌ها را عقاب کند که ستمکار باشند به راستی عقاب خداوند دردناک و سخت است».

۴- به خاطر حسادت و رشک‌بردن بر او.

۵- خیر پیامبر نبودند.

سؤال

۱- امت وسط چه کسانی هستند؟ به چه دلیل؟

۲- مراد از مسجد الحرام در فرموده پروردگار: ﴿فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ

الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ ﴿۱﴾ [البقرة: ۱۴۴] کجاست؟

۳- نمازگزار رو به چه جایی می‌ایستد؟ آیا رو به خود کعبه یا به جهت کعبه؟

۴- نمازگزار هنگام نماز خواندن به کجا نگاه می‌کند؟ چرا؟

۵- حکم سعی بین صفا و مروه در حج و عمره چیست؟

جواب

- ۱- ملت مسلمان به دلیل فرموده پروردگار: ﴿وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا﴾ [البقرة: ۱۴۳]. «وهمچنان گردانیدیم شما را امت میانه».
- ۲- کعبه شریفه.
- ۳- هنگام مشاهده کعبه به عین کعبه رو می‌کند و برای کسی که کعبه را مشاهده نمی‌کند، به جهت کعبه رو می‌کند.
- ۴- به جای سجده‌اش نگاه می‌کند تا قلبش پر از خشوع شود.
- ۵- رکنی از ارکان حج است و اگر کسی آن را ترک کند (انجام ندهد) حجش باطل است.

سؤال

- ۱- خداوند خوردن دو نوع خون و دو نوع حیوان مرده را حلال کرده است به چه دلیل؟
- ۲- معنای فرموده پروردگار: ﴿وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَوةٌ﴾ [البقرة: ۱۷۹] چیست؟ «برای شما در قصاص حیات وزندگی است».
- ۳- مسافت سفری که افطار روزه (روزه‌نگرفتن) را مباح می‌کند چقدر است؟
- ۴- آیه و سوره‌ایی که در آن شراب و قمار حرام شده است ذکر کنید؟
- ۵- آیا برای سوگندهای لغو و بی‌هدف کفارهایی هست؟ به چه دلیل؟

جواب

- ۱- به دلیل فرموده پیامبر ﷺ: (برای ما دو خون و دو مرده حلال شده است - ماهی و ملخ، جگر و طحال).

۲- برای شما در قصاص حیات و زندگی است، در قتل عمد که منع از آن مایه حفظ و زندگی قاتل و مقتول می شود.

۳- ۸۱ کیلومتر.

۴- ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِنَّمَا الْحَمْرُ وَالْمَيْسِرُ وَالْأَنْصَابُ وَالْأَزْلَمُ رِجْسٌ مِّنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ فَأَجْتَنِبُوهُ...﴾ [المائدة: ۹۰]. «ای مؤمنان! شراب، قمار، بتها (و همه‌ی معبودان باطل) و تیرهای قرعه، پلیدند و از اعمال شیطان؛ پس از آنها دوری کنید تا رستگار شوید».

۵- کفاره‌ایی برای آن نیست، به دلیل فرموده پروردگار: ﴿لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ﴾ [البقرة: ۲۲۵]. «الله، شما را به خاطر سوگندهای بیهوده‌ای که می خورید، مؤاخذه نمی کند».

سؤال

- ۱- زیاد سوگند خوردن به خدا نهی شده است، حکمت از آن چیست؟
به چه دلیل؟
- ۲- حلالی که خداوند آن را دوست ندارد چیست؟
- ۳- چرا ربا از بزرگترین گناهان محسوب می شود؟
- ۴- آیا ربای کم مباح است؟ به چه دلیل؟
- ۵- آیا حج رفتن بیشتر از یک مرتبه بر مسلمان واجب است؟ چرا؟

جواب

- ۱- برای منع، بی احترامی به نام خداوند و گستاخ نشدن بر آن، خداوند می فرماید: ﴿وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ...﴾ [البقرة: ۲۲۴]. «سوگندهایی را که به نام الله می خورید، دستاویزی قرار ندهید».

- ۲- طلاق است؛ و پیامبر ﷺ می فرماید: «أَبْغَضُ الْحَالِلِ إِلَى اللَّهِ الطَّلَاقُ». «ناپسندترین حلال نزد خداوند طلاق است».
- ۳- چون جنایتی بزرگ اجتماعی است و از نظر دینی گناه و خطای بزرگی است.
- ۴- خیر، جایز و مباح نیست به دلیل فرموده خداوند: ﴿اتَّقُوا اللَّهَ وَذَرُوا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَا...﴾ [البقرة: ۲۷۸]. «ای مؤمنان! تقوای الهی پیشه کنید و اگر به راستی ایمان دارید، آنچه را که از اموال ربا (نزد مردم) باقی مانده، رها کنید».
- ۵- واجب نیست، به دلیل ظاهر آیه که می فرماید: ﴿وَلِلَّهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ مَنِ اسْتَطَاعَ إِلَيْهِ سَبِيلًا﴾ [آل عمران: ۹۷]. «حج این خانه برای الله بر کسی که توانایی رفتن به آنجا را دارد، واجب است».

سؤال

- ۱- حرام شده‌های نسبی هفت تا هستند، آنها را نام ببرید؟
- ۲- حرام شده‌هایی که با ازدواج (دامادی) بوجود می‌آید کدام است؟
- ۳- تیمم برای چه کسی مباح است؟
- ۴- معنای ﴿صَعِيدًا طَيِّبًا﴾ در فرموده پروردگار: ﴿فَتَيَمَّمُوا صَعِيدًا طَيِّبًا﴾ [النساء: ۴۳] چیست؟
- ۵- دلیل بر جایز بودن ذبح اهل کتاب (یهودی و مسیحی) چیست؟

جواب

- ۱- مادر - دختر - خواهر - خاله - عمه - دختر برادر - دختر خواهر.

- ۲- زن پدر - زن پسر - مادر زن - دختر زن.
- ۳- مریضی که استعمال آب برایش ضرر داشته باشد، مسافری که آب را نیافت و کسی که فاقد آب است.
- ۴- خاک پاک یا روی زمین پاک.
- ۵- به دلیل فرموده خداوند: ﴿وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ لَكُمْ﴾ [المائدة: ۵]. «و ذبیحه‌ی اهل کتاب نیز بر شما حلال است».

سؤال

- ۱- برای ورود به منزل شخصی، چند دفعه باید اجازه خواست؟
- ۲- آیا مسلمان برای داخل شدن بر محارم نیز باید اجازه بگیرد؟ به چه دلیل؟
- ۳- کسی که اجازه ورود می‌خواهد، باید در کجا بایستد؟
- ۴- در چه شرایطی درست است، که انسان بدون اجازه وارد منزلی شود؟
- ۵- گویاترین آیه در مورد نیکی به پدر و مادر کدام آیه است؟

جواب

- ۱- سه دفعه باید اجازه خواست و اگر به او اجازه داده نشد باید برگردد.
- ۲- بلی به دلیل فرموده حضرت رسول ﷺ (هنگامی که از او سؤال شد، آیا برای وارد شدن بر مادرم باید اجازه بگیرم؟ پیامبر فرمودند: بلی).
- ۳- در طرف راست یا چپ، در منزل باید بایستد.
- ۴- هنگام ضرورت همچون آتش سوزی و داد و فریاد و کمک خواستن.

۵- آیه ﴿وَقَضَىٰ رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا﴾ [الإسراء: ۲۳]. «و پروردگارت فرمان داد که جز او را عبادت و پرستش نکنید و به پدر و مادر نیکی نمایید».

سؤال

- ۱- چرا اسلام پسر خواندگی را حرام کرد؟
- ۲- پیامبر اسلام ﷺ چه کسی را به پسر خواندگی قبول کرده بود؟
- ۳- معنی صلات در لغت چیست؟
- ۴- چه وقت فرد مسلمان بر پیامبر ﷺ صلوات می فرستد؟
- ۵- آداب سلام بر پیامبر ﷺ چه در حال حیات و چه در حال وفات، چگونه باید باشد؟

جواب

- ۱- به خاطر نسبت دادن فرزندی، به غیر پدرش.
- ۲- زید بن حارثه رضی الله عنه.
- ۳- دعا و استغفار.
- ۴- هرگاه نام مبارک آنحضرت را شنید.
- ۵- با صدای آهسته و مودبانه می گوید: السلام علیکم یا رسول الله.

سؤال

- ۱- معنای غنیمت چیست؟ و در کدام سوره ذکر شده است؟
- ۲- مجاهدین چه مقدار از سهم غنیمت را می گیرند؟
- ۳- چه وقت جهاد، در راه خداست؟

- ۴- اصحاب ایکه، چه کسانی هستند و معنای الایکه چیست؟
 ۵- شرابی که هم غذا و هم شفا است چیست؟

جواب

- ۱- اموالی که در جنگ با کفار از آنها گرفته می شود و بحث آن در سوره انفال ذکر شده است.
 ۲- ۴ بر ۵ سهم مجاهدین می باشد.
 ۳- وقتی که به خاطر بلندکردن نام مبارک الله و ابلاغ دین خدا، به مردم دنیا و پیروزی اسلام باشد.
 ۴- اصحاب ایکه، قوم حضرت شعیب بودند و ایکه به معنای درختستان می باشد.
 ۵- عسل می باشد، خداوند می فرماید: ﴿فِيهِ شِفَاءٌ لِّلنَّاسِ﴾ [النحل: ۶۹].
 «درین شفا است برای مردم».

سؤال

- ۱- آیه ﴿إِلَّا مَن أُوْكَرِهَ وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ﴾ [النحل: ۱۰۶] «هرکس پس از ایمان آوردن کافر شود، (گرفتار عذاب می گردد) جز آنکه به کفر مجبور شود و قلبش به ایمان آرام و مطمئن باشد؛» در مورد چه کسی نازل شد؟
 ۲- داعی الی الله (دعوت کننده به سوی خدا) چگونه دعوت دینی می کند؟
 ۳- چه وقت داعی الی الله، دارای شجاعت و شهامت است؟
 ۴- مجادله با اهل کتاب چگونه باید باشد؟

۵- چرا اسلام از مرء (جدال) نهی کرده است؟

جواب

- ۱- در مورد عمار پسر یاسر رضی الله عنه نازل شد.
- ۲- با حکمت و موعظه حسنه.
- ۳- هرگاه صادق و مخلص باشد.
- ۴- به روش و شیوهایی که نیکو باشد.
- ۵- چون در جدال، دروغ و فریب است.

سؤال

- ۱- عاقبت اسراف و فسق و فجور در زندگی بشر، چه خواهد بود؟
- ۲- درخت لعنت شده، در قرآن چه نام دارد؟
- ۳- چه کسانی در مورد روح، از پیامبر سؤال کردند و چگونه جوابشان داد؟
- ۴- آیا اصحاب کهف جوان بودند؟ به چه دلیل؟
- ۵- چرا این جوانان به غار پناه بردند؟

جواب

- ۱- عاقبت آن سزا و نابودی خواهد بود.
- ۲- درخت زقوم.
- ۳- یهودیها سؤال کردند و پیامبر با آیه ﴿قُلِ الرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّي﴾ [الإسراء: ۸۵] «بگو: (آگاهی از روح) ویژه‌ی پروردگار من است» جوابشان داد؛

- ۴- بلی جوان بودند به دلیل فرموده خداوند: ﴿إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ﴾ [الکهف: ۱۳].
- ۵- برای حفظ عقیده و دین‌شان که یکتاپرستی بود و از ترس اذیت و آزار قوم‌شان.

سؤال

- ۱- چرا خداوند پیامبران را به سوی بشریت می‌فرستند؟ به چه دلیل؟
- ۲- در کدام سوره خداوند، داستان ذوالقرنین را ذکر کرده است؟
- ۳- حضرت اسماعیل علیه السلام، اهل و عیالش را به چه کاری امر می‌کرد؟
- ۴- عقوبت و سزای کسانی که نماز به جا نمی‌آورند و از شهوت پیروی می‌کنند چیست؟
- ۵- خداوند کسانی را که از ذکر و یادش غافلند و خودداری می‌کنند، چگونه خواهد کرد؟ چرا؟

جواب

- ۱- برای هدایت بشریت به سوی بندگی خدا و اجرای عدالت و مژده‌دادن به بهشت جاوید و ترساندن از عذاب شدید جهنم. خداوند می‌فرماید: ﴿وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنذِرِينَ﴾ [الأنعام: ۴۸]. «ما پیامبران را تنها برای نوید دادن و بیم دادن فرستادیم».
- ۲- در سوره مبارکه کهف.
- ۳- به ادای نماز و دادن زکات.
- ۴- خسران و زیان و ضرر و شر در دنیا و عذاب شدید جهنم، در آخرت.
- ۵- به صورت کور، آنها را حشر خواهد کرد، زیرا آنها آیات خداوند را در دنیا فراموش کرده بودند.

سؤال

- ۱- اولین شخصی که برای حج به بیت الله الحرام مردم را فرا خواند چه کسی بود؟
- ۲- چگونه صدای ابراهیم علیه السلام به همه مردم رسید؟
- ۳- فرموده خداوند: ﴿يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُؤَلِّجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ﴾ [فاطر: ۱۳]^(۱) بر چه چیز دلالت می کند؟
- ۴- طالب و مطلوب در آیه مبارکه ﴿ضَعَفَ الطَّالِبُ وَالْمَطْلُوبُ﴾ [الحج: ۷۳]^(۲) چه کسانی هستند؟
- ۵- مؤمنان رستگار در روز قیامت، چه چیزی را به ارث می برند؟

جواب

- ۱- ابراهیم خلیل علیه السلام.
- ۲- خداوند به قدرت خود صدایش را به مردم رساند، آنجا که می فرماید: «یا ابراهیم عليك النداء وعلينا البلاغ».
- ۳- برکروی بودن زمین دلالت می کند.
- ۴- منظور از طالب، عبادت کننده بتها و منظور از مطلوب، بتها می باشد.
- ۵- فردوس که اعلی مکان بهشت است، به ارث می برند.

۱- ترجمه: «شب می کاهد و برروز می افزاید، روز می کاهد و بر شب می افزاید».

۲- ترجمه: «عبادتگزاران و معبودان (باطل)، همه ضعیف و ناتوانند».

سؤال

- ۱- منظور از «الصفات» در آیه ﴿وَالصَّافَاتِ صَفًّا ۝۱﴾ [الصفات: ۱] چه چیز است؟
- ۲- درخت زقوم در کجا می‌روید و شاخه‌هایش چگونه است؟
- ۳- حضرت اسماعیل علیه السلام هنگامی که پدرش، حضرت ابراهیم علیه السلام او را از خوابی که دیده بود آگاه کرد چه گفت؟
- ۴- خداوند چه چیزی را فدا و بلاگردان حضرت اسماعیل علیه السلام قرار داد؟
- ۵- کدام پیامبر است، که خداوند به او حکمت و قدرت بیان داده است؟
- ۶- کدام پیامبر بود، که ماهی او را بلعید؟ و در آن هنگام (در شکم ماهی) چگونه به سوی خدا دعا کرد؟

جواب

- ۱- منظور، ملائکه است.
- ۲- در جهنم می‌روید و شاخه‌هایش مانند سر شیاطین می‌باشد.
- ۳- گفت: ﴿قَالَ يَتَأْتِبِ أَفْعَلُ مَا تُؤْمَرُ ۝﴾ [الصفات: ۱۰۲] گفت: «پدر آنچه را که بدان امر شده‌ای انجام بده».
- ۴- او را با قربانی بزرگ (مراد قوچ بزرگ و ارزشمندی است که خداوند فرو فرستاد که به جای اسماعیل قربانی شود) آزاد کرد.
- ۵- حضرت داود علیه السلام.
- ۶- حضرت یونس بود: ﴿فَنَادَى فِي الظُّلُمَاتِ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ سُبْحَانَكَ إِنِّي كُنْتُ مِنَ الظَّالِمِينَ ۝۸۷﴾ [الأنبياء: ۸۷]؛ «پس در تاریکی‌ها ندادار داد: هیچ معبود برحق جز تو وجود ندارد؛ پاک و منزهی؛ بی‌گمان من ستمکار بوده‌ام».

سؤال

- ۱- ظلمات سه گانه در فرموده خداوند: ﴿يَخْلُقُكُمْ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ خَلْقًا مِّنْ بَعْدِ خَلْقٍ﴾^(۱) [الزمر: ۶] چیست؟
- ۲- آیه ای که در آن اطاعت زمین و آسمان از پروردگار را بیان کند، کدام است؟
- ۳- انسان چگونه می تواند وسوسه های شیطانی را دفع کند؟
- ۴- نتیجه دفع گناه با نیکی چیست؟ به چه دلیل؟
- ۵- مسجدی که احدی بدان راه نیافته کدام است؟ و چه کسی در آن نماز خواند؟

جواب

- ۱- تاریکی شکم - تاریکی رحم - تاریکی پرده ای، که بچه تا هنگامی که در شکم مادر است در آن قرار دارد و هنگام تولد با وی بیرون می آید.
- ۲- فرموده خداوند: ﴿فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ أُنْتِیَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَا أَتَيْنَا طَائِعِينَ﴾ [فصلت: ۱۱]. «پس به آسمان و زمین گفت: خواسته یا ناخواسته (به فرمان من) در آید؛ گفتند: به دلخواه (به فرمانت) در آمدیم».
- ۳- با ذکر و یاد خدا و با پناه بردن به خدا از شر وسوسه های شیطانی.
- ۴- نتیجه آن تبدیل شدن دشمن به دوست است، به دلیل فرموده خداوند: ﴿أَدْفَعْ بِأَلَّتِي هِيَ أَحْسَنُ فَإِذَا الَّذِي بَيْنَكَ وَبَيْنَهُ عَدَاوَةٌ كَأَنَّهُ وَلِيٌّ حَمِيمٌ﴾ [فصلت: ۳۴]. «بدی را به بهترین روش دفع کن که در این صورت

۱- ترجمه: «شما را در شکم های مادرانتان با آفرینش های پیاپی در تاریکی های سه گانه می آفریند».

کسی که میان تو و او دشمنی است، چنان می شود که گویا دوستی نزدیک و صمیمی است».

۵- آن مسجد شکم ماهی، که تنها حضرت یونس علیه السلام بعد از این که ماهی او را بلعید، در آن نماز گذارد.

سؤال

۱- منظور از ﴿أُمَّ الْقُرَىٰ﴾ در فرموده خداوند: ﴿وَلِتُنذِرَ أُمَّ الْقُرَىٰ﴾ [الأنعام: ۹۲] کجاست؟

۲- خداوند به کسانی که با عمل شان خواستار آخرت هستند، چه چیزی عطا می کند؟

۳- خداوند به کسانی که با عمل شان خواهان دنیا هستند، چه چیزی عطا می کند؟

۴- معنی فرموده خداوند: ﴿وَمِنْ آيَاتِهِ الْجَوَارِ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَمِ﴾ [الشوری: ۳۲] چیست؟

۵- به نسبت زاد و ولد، انسان ها به چند دسته تقسیم می شوند؟

جواب

۱- مکه مکرمه.

۲- زیادی در نعمت و کمک کردن به گونه ایی که برای هر کار نیک ده برابر مانند آن را پاداش می دهد و تا هفتصد برابر نیز زیاد می کند.

۳- آنچه که در دنیا می خواهند به آنها می دهد، اما آنها را از ثواب آخرت محروم می کند.

- ۴- و از جمله نشانه‌های قدرت خدا کشتی‌هایی است، که همچون کوه بر صفحه دریا به حرکت درمی‌آیند.
- ۵- «بعضی فقط دختر می‌زایند، بعضی فقط پسر می‌زایند، بعضی هم پسر و هم دختر می‌زایند و بعضی عقیم هستند و بچه‌دار نمی‌شوند».

سؤال

- ۱- انسان مسلمان، هنگامی که سوار بر حیوان یا ماشین و غیره می‌شود چه می‌گوید؟
- ۲- گفته همیشه ثروتمندان در هر زمان و مکان، چیست؟
- ۳- معنی فرموده خداوند: ﴿وَإِنَّهُ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ وَسَوْفَ تُسْأَلُونَ﴾ [الزخرف: ۴۴]^(۱) چیست؟
- ۴- چرا کفار در جهنم طلب مرگ می‌کنند؟
- ۵- آیه مبارکه: ﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ...﴾ را تکمیل کنید و شماره آیه و سوره را ذکر کنید؟

جواب

- ۱- آیه ﴿سُبْحَانَ الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ﴾ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا لَمُنْقَلِبُونَ ﴿۱۴﴾ [الزخرف: ۱۳ و ۱۴]^(۲) را تلاوت می‌کند.

- ۱- ترجمه: «و بی‌گمان قرآن، پندی برای تو و قوم توست و (درباره‌ی قرآن) بازخواست خواهید شد».
- ۲- ترجمه: «منزه است ذاتی که این را برای ما رام و مسخر نمود و ما توانش را نداشتیم. و به راستی ما به‌سوی پروردگارمان بازمی‌گردیم».

- ۲- ﴿إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ﴾ [الزخرف: ۲۳] یعنی: «ما پدران و نیاکان خود را بر آئینی یافته‌ایم و ما هم قطعاً به دنبال آن می‌رویم».
- ۳- قرآن شرف و عظمت بزرگی برای امت عرب می‌باشد، به شرط آن که بدان تمسک کنند و به دستوراتش عمل نمایند.
- ۴- تا با مردن از دست عذاب راحت شوند.
- ۵- ﴿وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلِيَهَا﴾ [الجاثية: ۱۵]. «هرکس کار شایسته‌ای انجام دهد، پس به سود خود اوست و هر که بدی نماید، به زیان اوست».

سؤال

- ۱- دهریون (آنان که به روز قیامت ایمان ندارند) چه می‌گویند؟
- ۲- سزای کسانی که آخرت را فراموش می‌کنند چیست؟
- ۳- آیه مبارکه: ﴿وَالَّذِي قَالَ لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَّكُمَا﴾ [الأحقاف: ۱۷] «و کسی که به پدر و مادرش سخن ناخوشایندی گفت» در مورد چه کسانی نازل شده است؟
- ۴- چه زمانی آیات اولیه از سوره فتح نازل شد؟
- ۵- کدام آیه است که رسول الله ﷺ و اصحابش را وصف می‌کند؟

جواب

- ۱- ﴿وَقَالُوا مَا هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَا إِلَّا الدَّهْرُ﴾ [الجاثية: ۲۴]. «وگفتند: تنها همین زندگی دنیاست که (برخی از ما) می‌میریم

و (برخی نیز) زندگی می‌کنیم و تنها روزگار است که هلاک و نابودمان می‌کند».

۲- خداوند نیز او را فراموش کرده و او را تنها و بدون یار و یابوری به جهنم می‌اندازد.

۳- در مورد هر فرزند نافرمان نسبت به پدر و مادر، که به آنها احترام نمی‌گذارد و در حق آنها نیکی نمی‌کند.

۴- زمانی که حضرت رسول ﷺ در ماه ذی القعدة در سال ششم هجری از حدیبیه برمی‌گشت.

۵- فرموده خداوند: ﴿مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ﴾ [الفتح: ۲۹]. «محمد، فرستاده‌ی پروردگار است. و آنان که با او هستند، در برابر کافران سرسختند و با یکدیگر مهربان».

سؤال

۱- زمانی که دو طایفه از مسلمانان با همدیگر جنگ کردند، چه حکمی باید در میان‌شان کرد؟

۲- موضع و تصمیم امت اسلامی در مورد طایفه‌ایی که تن به صلح نداد چیست؟

۳- معنی کلمه «الظن» در فرموده خداوند: ﴿إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ﴾ [الحجرات: ۱۲]^(۱) چیست؟

۴- آیه‌ایی که گویای حرام بودن غیبت می‌باشد، کدام است؟

۱- «که به راستی برخی از گمان‌ها، گناه است».

۵- نام دو فرشته‌ایی (ملائکه‌ایی) که اعمال نیک و بد انسان‌ها را ثبت می‌کنند و می‌نویسند چیست؟ به چه دلیل؟

جواب

۱- باید در میان‌شان صلح کرد به دلیل فرموده خداوند: ﴿وَإِنْ طَائِفَتَانِ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا﴾ [الحجرات: ۹]. «و اگر دو گروه از مومنان با هم جنگیدند، میان‌شان صلح برقرار کنید».

۲- باید با آن طائفه جنگ کرد، تا به امر خدا برگردد و تن به صلح دهد.

۳- گمانها و سوء ظنهای بی‌مورد به مردم.

۴- آیه ﴿أَيُّبُ أَحَدِكُمْ أَنْ يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ﴾ [الحجرات: ۱۲]. «آیا هیچ‌یک از شما دوست دارد که گوشت برادر مرده‌اش را بخورد؟ بی‌گمان از این کار نفرت دارید».

۵- رقیب و عتید. به دلیل فرموده خداوند: ﴿مَا يَلْفِظُ مِنْ قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ﴾ [اق ۱۸]. «(بنده) هیچ سخنی بر زبان نمی‌آورد مگر آنکه

نگهبانی آماده، نزدش حضور دارد».

سؤال

۱- معنی کلمه «الظهار» چیست؟

۲- حکمظهار در جاهلیت چه بود؟

۳- حکمظهار در اسلام چیست؟

۴- کفارظهار چیست؟

۵- احسان و نیکی در مجالس چیست؟ به چه دلیل؟

جواب

- ۱- «این است که مردم به زنش بگویند: تو برای من مادری (یعنی همانگونه که ازدواج با مادرم برایم حرام است تو نیز تا ابد بر من حرام هستی)» (نقل شده از تفسیر نور، نوشته دکتر مصطفی خرمدل)
- ۲- زنش بر او حرام می‌شد و از او هم جدا نمی‌شد و همچون زن تعلیق شده می‌گردید.
- ۳- هم خوابی مرد با زنش حرام می‌شود، تا کفاره قولش را بدهد.
- ۴- آزادکردن بنده‌ایی و اگر نتوانست می‌بایست دو ماه پشت سر هم روزه بگیرد و اگر نتوانست روزه بگیرد باید غذای ۶۰ مسکین را بدهد.
- ۵- جای بازکردن، برای دیگران به دلیل فرموده خداوند: ﴿إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا﴾ [المجادلة: ۱۱]. «هنگامی که به شما گفته شود: مجلس را وسعت بخشید پس وسعت بخشید».

سؤال

- ۱- معنی کلمه «المقت» در فرموده خداوند: ﴿كَبُرَ مَقْتًا عِنْدَ اللَّهِ أَنْ تَقُولُوا مَا لَا تَفْعَلُونَ﴾ [الصف: ۳]^(۱) چیست؟
- ۲- واجب در روز جمعه، هنگام شنیدن اذان چیست؟
- ۳- آیا معامله و خرید و فروش در روز جمعه حرام است؟
- ۴- کدام سوره است که دارای ۳۰ آیه است و برای کسی که آن را زیاد قرائت کند، شفاعت می‌کند؟

۱- «نزد خدا بسیار موجب خشم است که سخنی بگوئید که بدان عمل نمی‌کنید».

۵- کدام فرشته است، که خداوند او را به نیرو و قدرتی عظیم وصف می‌کند؟ و در کدام سوره؟

جواب

- ۱- به معنای غضب شدید است.
- ۲- با سرعت به طرف مسجد رفتن برای گوش دادن به خطبه جمعه و ادای نماز.
- ۳- در تمام طول روز حرام نیست، بلکه از اذان دوم تا تمام شدن نماز جمعه حرام است.
- ۴- سوره الملک (تبارک)
- ۵- حضرت جبرئیل علیه السلام و در سوره نجم آیه ۵ وارد شده است.

خداوند به هر انسانی اراده خیر داشته باشد او را در امر دین
فقیه و دانا می گرداند.

پیامبر اکرم ﷺ

اطلاعات قرآنی

شامل ۳۰۰ سؤال برگزیده از
قرآن * سنت * فقه * تاریخ

این قسمت ترجمه:

ابراهیم بلبری

سؤال

- ۱- شراب‌خواری در چه سالی حرام گشت؟
- ۲- پیامبر ﷺ بعد از هجرت چند بار فریضه حج را انجام داد؟
- ۳- «حجة الوداع» در چه سالی انجام شد؟
- ۴- اولین زنی بعد از حضرت خدیجه رضی الله عنها که مسلمان شد چه نام داشت؟
- ۵- اولین شخصی که در مدینه منوره برای مسلمانان پیشنهادی کرد کی بود؟

جواب

- ۱- سال شش هجری هنگام صلح حدیبیه.
- ۲- یک بار.
- ۳- سال ده / ۱۰ هجری.
- ۴- «ام فضل رضی الله عنها» همسر حضرت عباس رضی الله عنه.
- ۵- مصعب پسر عمیر رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- نام امام مسلم رضی الله عنه چیست؟
- ۲- اسم «ابوهریره رضی الله عنه» راوی احادیث را ذکر کنید؟
- ۳- کدام آیه از آیات قرآن دلالت بر تحریم ابدی شراب‌خواری می‌کند، نام ببرید؟
- ۴- کنیه «عبدالله پسر عمر رضی الله عنه» چیست؟

۵- ترتیب آیات قرآنی بدان صورت که حالا مد نظر می‌باشد، از چه شخصی صورت گرفته است؟

جواب

- ۱- «مسلم پسر حجاج، پسر مسلم نیشاپوری» است.
- ۲- «عبدالرحمن پسر صخر»
- ۳- آیه ۴۳ در سوره نساء و ۹۱ سوره مائده.
- ۴- ابوعبدالرحمن.
- ۵- از شخص پیامبر ﷺ.

سؤال

- ۱- حضرت حمزه رضی الله عنه در کدام غزوه شهید شد؟
- ۲- اسم «ابو حامد غزالی» رحمته الله چیست؟
- ۳- چرا خلفای چهارگانه، ابوبکر، عمر، عثمان، علی رضی الله عنه را راشدین می‌نامند؟
- ۴- در هنگامی که پیامبر صلی الله علیه و آله بر تپه صفا ایستاده و دعا می‌کرد، انصار مدینه چنین تصور کردند، که ایشان مدینه را ترک کرده و در وطن اصلی خود اقامت می‌ورزد، پیامبر صلی الله علیه و آله در این راستا چه فرمودند؟
- ۵- سوره فاتحه چند کلمه است؟

جواب

- ۱- غزای «أُحد»
- ۲- محمد پسر محمد پسر محمد غزالی طوسی است.

۳- چون برحق بودند و از راه مستقیم اسلام کوچکترین لغزشی نداشتند.

۴- فرمود با شما زندگی خواهم کرد و با شما خواهم مرد.

۵- ۲۵ کلمه است.

سؤال

۱- خواندن سوره حمد در نماز چه حکمی دارد؟

۲- دست زدن و حمل قرآن بدون وضو چیست؟

۳- حکم تارک الصلاه (نماز نخوان) چیست؟

۴- سوره فاتحه چند حروف است؟

۵- کنیه «امام بخاری» رحمته الله چیست؟

جواب

۱- واجب است.

۲- حرام و جائز نیست.

۳- اگر توبه نکند حکم آن اعدام است.

۴- ۱۱۳ حرف.

۵- ابوعبدالله.

سؤال

۱- نسخ در چه آیه‌های واقع می‌شود؟

۲- ابو حسن اشعری رحمته الله در کجا به دنیا آمد و در کجا دار فانی را وداع

گفت؟

۳- کنیه «عبدالله پسر عباس» رحمته الله چیست؟

- ۴- نام اصلی ابوذر غفاری رضی الله عنه چیست؟
 ۵- آیه الکرسی در کدام سوره واقع گشته است؟

جواب

- ۱- نسخ در آیه‌های که امر و نهی باشند رخ می‌دهد، نه در قصص و وعد و وعید و عقائد...
 ۲- در شهر بصره سال ۲۶۰ هـ به دنیا آمد، و در شهر بغداد سال ۳۲۴ فوت فرمودند.
 ۳- ابوعباس.
 ۴- جندب پسر جناده است.
 ۵- در سوره بقره، آیه ۲۵۵.

سؤال

- ۱- مؤلف کتاب المعجم الفهرس در رابطه به الفاظ قرآن، چه کسی است؟
 ۲- چه کسی «بت عزی» را از بین برد؟
 ۳- سوره «بروج» چند آیه است؟
 ۴- اول سوره‌ای که در جزء ۱۵ قرار گرفته، کدام سوره است؟
 ۵- شاعری که نسبت به حضرت رسول صلی الله علیه و آله شعر سروده است و به شاعر رسول صلی الله علیه و آله مشهور است، چه نام دارد؟

جواب

- ۱- محمد فؤاد عبدالباقی است.
 ۲- خالد بن ولید رضی الله عنه بود.

۳- ۲۲ آیه است.

۴- سوره «اسراء»

۵- حسان بن ثابت رضی الله عنه.

سؤال

۱- کنیه «مقداد پسر اسود» رضی الله عنه چیست؟

۲- ثواب نمازی که در مسجد الاقصی ادا شود چند برابر غیر مسجد

الاقصی می باشد؟

۳- یثرب نام کدام شهر است؟

۴- مادر عبدالله پسر زبیر، پسر عوام رضی الله عنه چه نام دارد؟

۵- چه کسی «أمیه» پسر خلف را (که تعذیب دهنده حضرت بلال رضی الله عنه)

بود) کشت؟

جواب

۱- ابومعبد - یا ابوعمره.

۲- پانصد برابر.

۳- شهر مدینه.

۴- اسماء رضی الله عنها دختر حضرت ابوبکر رضی الله عنه.

۵- خود بلال رضی الله عنه، در غزای بدر او را کشت.

سؤال

۱- آیه ﴿فَبِأَيِّ آءِالَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ﴾ [الرحمن]. «پس کدامین

نعمتهای پروردگارتان را تکذیب می کنید؟» چند بار در قرآن ذکر شده است؟

- ۲- کلمه «الجنه» چند بار در قرآن ذکر شده است؟
- ۳- چند بار کلمه «النار» در قرآن ذکر شده است؟
- ۴- اول مردی که ایمان آورد، چه کسی بود؟
- ۵- اول زنی که ایمان آورد، چه کسی بود؟

جواب

- ۱- سی و یک بار.
- ۲- شصت و شش بار.
- ۳- صد و بیست و شش بار.
- ۴- ابوبکر صدیق رضی الله عنه.
- ۵- حضرت خدیجه رضی الله عنها.

سؤال

- ۱- چه کسی بود، قبل از آن که حجاج بن یوسف، ایشان را شهید نماید، گفت: بار الهی حجاج را بعد از قتل من بر کسی دیگر مسلط مگردان؟
- ۲- آخرین صحابه که در مدینه دار فانی را وداع گفت چه کسی بود؟
- ۳- بنیانگذار تاریخ هجری چه کسی بوده است؟
- ۴- در چه نمازی مسلمانان روی خود را به سوی کعبه چرخاندند؟
- ۵- طولانی‌ترین آیه قرآن چه آیه‌ای و در چه سوره‌ای، قرار گرفته است؟

جواب

- ۱- سعید بن جبیر رضی الله عنه.
- ۲- سهل بن سعد انصاری رضی الله عنه.
- ۳- حضرت عمر رضی الله عنه.
- ۴- در نماز ظهر.

۵- آیه ۲۸۲ در سوره بقره.

سؤال

- ۱- چه کسی در روز فتح مکه، بر بام کعبه اذان فرمودند؟
- ۲- اولین سوره، در جزء چهارده کدام سوره است؟
- ۳- کدام سوره بعد از سوره بقره قرار گرفته است؟
- ۴- بعد از غزای «تبوک» امیر حج چه کسی بود؟
- ۵- در روز فتح مکه پیامبر ﷺ کلید در کعبه را تحویل چه کسی داد؟

جواب

- ۱- بلال بن رباح رضی الله عنه.
- ۲- سوره «الحجر».
- ۳- سوره «آل عمران».
- ۴- حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه.
- ۵- عثمان بن طلحه رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- چه کسی در دوران صحابه کرام قرآن را (تفسیر) نمود؟
- ۲- دو تن از کاتبان وحی را نام ببرید؟
- ۳- اول کسی که به آشکار در مکه قرآن را قرائت نمود چه کسی بود؟
- ۴- اسم ابن جریر رضی الله عنه چیست؟
- ۵- نسبت خویشاوندی عبدالله پسر عباس رضی الله عنه با پیامبر ﷺ چه چیزی است؟

جواب

- ۱- عبدالله ابن عباس رضی الله عنهما
- ۲- اُبی بن کعب انصاری و زید بن ثابت رضی الله عنهما
- ۳- عبدالله پسر مسعود رضی الله عنه
- ۴- محمد بن جریر طبری رضی الله عنه مفسر مشهور قرآنکریم.
- ۵- عبدالله رضی الله عنه پسر عموی پیامبر صلی الله علیه و آله است.

سؤال

- ۱- چه زنی بود که در غزای خیبر پیامبر صلی الله علیه و آله ایشان را اسیر و او را آزاد نمودند و با او ازدواج کردند؟
- ۲- چه کسی با وحشی، در به قتل رساندن «مسلیمة کذاب» اشتراک داشت؟
- ۳- چه کسی برای اولین بار تمام قرآن را به زبان کردی، تفسیر نموده است؟
- ۴- مؤلف کتاب «منهاج» در فقه امام شافعی رحمته الله علیه چه کسی است؟
- ۵- غزوه خندق، در چه سالی به وقوع پیوست؟

جواب

- ۱- ام المؤمنین «صفیه رضی الله عنها دختر حیی».
- ۲- عبدالله پسر زید مازنی.
- ۳- استاد عبدالکریم مدرس.
- ۴- شافعی دوم «شرف الدین یحیی نووی است».
- ۵- در سال پنجم هجری.

سؤال

- ۱- دومین مسجدی که در کره زمین تأسیس شد کدام مسجد بود؟
- ۲- سوره «فجر» چند آیه است ذکر کنید؟
- ۳- پیامبر اسلام ﷺ در چه سالی چشم به دنیا گشود؟
- ۴- ذبیح (سربریده شده) چه کسی است؟
- ۵- اولین همسر پیامبری که فوت نمودند کی بود؟

جواب

- ۱- مسجد الاقصی.
- ۲- سی ۳۰ آیه است.
- ۳- در سال هجوم ابرهه به کعبه، که مشهور به «عام الفیل» است.
(۵۷۰ م)
- ۴- حضرت اسماعیل پسر ابراهیم خلیل علیه السلام.
- ۵- حضرت خدیجه رضی الله عنها.

سؤال

- ۱- چه کسی در مورد آب منطقه بدر هنگام جنگ با پیامبر ﷺ اظهار نظر کرد و ایشان نظریه او را قبول فرمودند؟
- ۲- اسم حضرت ابوبکر صدیق رضی الله عنه را ذکر کنید؟
- ۳- سوره انبیاء در چه جزئی واقع گشته است؟
- ۴- کنیه «براء رضی الله عنه» پسر عازب» چیست؟
- ۵- سوره بقره «مکی یا مدنی» است؟

جواب

- ۱- حباب بن منذر رضی الله عنه.
- ۲- عبدالله بن عثمان بن عامر تمیمی قرشی است.
- ۳- در جزء هفده ۱۷.
- ۴- «ابوعماره» است.
- ۵- مدنی است.

سؤال

- ۱- اسم زن صحابی که کنیه اش «ام هانی» رضی الله عنها است ذکر کنید؟
- ۲- سوره «هود» در چه جزء واقع شده است؟
- ۳- ثواب نمازی که در «مسجد النبی» صلی الله علیه و آله انجام شود، چند برابر نمازی است که در غیر آن انجام شود؟
- ۴- کنیه «مادر مؤمنین» همسر پیامبر صلی الله علیه و آله زینب دختر جحش رضی الله عنها چیست؟
- ۵- در چه روزی آدم وارد بهشت شد؟

جواب

- ۱- فاخته دختر ابی طالب.
- ۲- در جزء ۱۲ دوازده.
- ۳- ۱۰۰۰ هزار برابر، بجز در مسجد الحرام.
- ۴- «ام الحکم».
- ۵- در روز جمعه.

سؤال

- ۱- قرآنکریم در چه سوره‌ای به دو نصف تقسیم می‌گردد؟
- ۲- «سبع الثمانی» (یعنی دو بار نازل گشته است) کدام سوره است؟
- ۳- «ابن راهویه» رحمته الله چه کسی است؟
- ۴- اسم «ابوداود» رحمته الله (راوی احادیث) چیست؟
- ۵- مؤلف کتاب «تلبیس ابلیس» چه نام دارد؟

جواب

- ۱- در سوره «کهف» در کلمه ولیتلطف.
- ۲- سوره فاتحه.
- ۳- اسحاق بن ابراهیم حنظلی
- ۴- سلیمان بن اشعث سجستانی از دی.
- ۵- عبدالرحمن بن علی پسر جوزی بغدادی.

سؤال

- ۱- ارکان اسلام چند تا هستند؟
- ۲- نمازهای فرض در شب و روز چند تا هستند؟
- ۳- بزرگترین بت‌ها در زمان جاهلیت کدام بودند؟
- ۴- انجام دادن «عمره» در ماه مبارک رمضان معادل چه چیزی است؟
- ۵- دختری که پیامبر صلی الله علیه و آله به جز از ایشان با دختران دیگر ازدواج نکرد، کی بود؟

جواب

- ۱- ارکان اسلام پنج تا هستند: شهادتین، نماز، روزه، زکات، حج.

- ۲- پنج فرض: ظهر، مغرب، عصر، عشا، صبح.
- ۳- سه تا بت بودند: منات، لات، عزی.
- ۴- معادل فریضه حج است.
- ۵- حضرت عائشه رضی الله عنها.

سؤال

- ۱- حدود عورت مرد کدام است، آن را مشخص نمائید؟
- ۲- اولین نمازی که مسلمان در ابتدا رو به خانه کعبه انجام دادند کدام نماز بود؟
- ۳- طولانی‌ترین سوره قرآن کدام سوره است؟
- ۴- کوتاه‌ترین سوره قرآن کدام سوره است؟
- ۵- چند بار کلمه «الجاهلیه» در قرآن ذکر شده است؟

جواب

- ۱- مابین زانو و ناف.
- ۲- نماز عصر.
- ۳- سوره بقره.
- ۴- سوره کوثر.
- ۵- چهار بار تکرار شده است.

سؤال

- ۱- مؤلف کتاب «الدُّر المنثور» در تفسیر قرآن با مأثورات، چه کسی است؟
- ۲- ابن کثیر رحمته الله چه کسی است ذکر کنید؟

- ۳- صاحب کتاب «إحياء علوم الدين» چه نام دارد؟
- ۴- «امام مسلم» رحمته الله در چه سالی فوت فرمودند؟
- ۵- «امامه رحمته الله دختر عاص» چه کسی است. بیان نمائید؟

جواب

- ۱- جلال الدين سيوطى.
- ۲- اسماعيل پسر عمر پسر كثير قرشى رحمته الله.
- ۳- ابوحامد غزالى رحمته الله.
- ۴- در سال ۲۶۱ هجرى.
- ۵- دختر زينب رحمته الله و زينب رحمته الله دختر پيامبر صلى الله عليه وسلم است.

سؤال

- ۱- آخرين زنى كه پيامبر صلى الله عليه وسلم با او ازدواج كردند چه كسى بود؟
- ۲- پيامبر صلى الله عليه وسلم در طول حيات خود چند بار فريضة حج را انجام داده است؟
- ۳- «ذوالنورين» چه كسى بوده است؟
- ۴- چه كسى «در ميان صحابه به سيف الله المسلول» (يعنى شمشير مسلول خدا) ملقب شده بود؟
- ۵- چه كسى بر يهوديان «بنى قريظه» حكم قتل و اسير كردن صادر فرمود؟

جواب

- ۱- سيده ميمونه دختر حارث هيلالى رحمته الله.

۲- یک بار.

۳- عثمان بن عفان رضی الله عنه.

۴- خالد بن ولید رضی الله عنه.

۵- سعد بن معاذ رضی الله عنه.

سؤال

۱- غزای خیبر در چه سالی صورت گرفت؟

۲- پیامبر صلی الله علیه و آله چند تن از افراد قریش را از عفو خود محروم ساخته و فرمان قتل آنان را داده بودند؟

۳- فتح بزرگ شهر مکه، در چه هنگامی به وقوع پیوست؟

۴- شیطان از چه چیزی خلق شده است؟

۵- در چه سالی قرآنکریم به زبان غیر عربی ترجمه شده است؟

جواب

۱- در سال هفت ۷ هجری.

۲- هفده تن را از عفو خود محروم ساخت.

۳- در روز هفده ۱۷ ماه مبارک رمضان سال ۸ هجری.

۴- از آتش.

۵- در سال ۱۱۴۳ م «کنت» سپس در سال ۱۹۵۴ م «هیتکلمان»

ترجمه نموده‌اند.

سؤال

۱- کنیه حضرت عائشه رضی الله عنها چیست؟

- ۲- «امام نووی رحمته الله علیه» در چه سالی فوت فرمودند؟
- ۳- امام «بخاری رحمته الله علیه» چه نام دارد؟
- ۴- کنیه «امام مسلم رحمته الله علیه» چیست؟
- ۵- چه کسی کنیه اش «ابوالحارث» اسرائیلی بود و پیامبر صلی الله علیه و آله بدان بشارت بهشت داد؟

جواب

- ۱- «ام عبدالله رحمته الله علیه».
- ۲- در سال (۶۷۶) هجری.
- ۳- «محمد پسر اسماعیل بخاری رحمته الله علیه»
- ۴- «ابوالحسین رحمته الله علیه».
- ۵- عبدالله بن سلام رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- چه کسی «مسجد الاقصی» را بنا نهاد؟
- ۲- چه شخصی در تلاش انهدام خانه کعبه بود؟
- ۳- آخرین سوره در جزء «تبارک» کدام سوره است؟
- ۴- به فرماندهی چه کسی کشور مصر فتح شد؟
- ۵- اولین آیه‌ای که نسبت به قتال و خونریزی نازل گشت کدام آیه بود؟

جواب

- ۱- حضرت یعقوب پسر اسحاق رضی الله عنه.
- ۲- «ابرهه».

- ۳- سوره «المرسلات».
- ۴- «عمرو پسر عاص» رضی الله عنه.
- ۵- آیه ۳۹ سوره حج: ﴿أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقْتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظَلَمُوا﴾. «به کسانی که جنگ بر آنان تحمیل می شود، به سبب ظلمی که بر آنان رفته، اجازه ی جنگ و جهاد داده شد».

سؤال

- ۱- روزهای که روزه داری در آنان حرام می باشد، کدام روزها هستند؟
- ۲- کفاره بزرگ کدام است؟
- ۳- دو سنت روزه را بیان کنید؟
- ۴- حامل پرچم اسلام در نبرد «أحد» چه کسی بود؟
- ۵- ملائکه های که عرش خداوند را بر دوش دارند، چند تا هستند؟

جواب

- ۱- روز عید رمضان و قربان و سه روز بعد از عید قربان و یوم الشک.
- ۲- آزادکردن یک بنده مؤمن یا گرفتن روزه دو ماه متوالی یا تأمین خوراک شصت ۶۰ نفر مسکین.
- ۳- تعجیل فطر - و تأخیر سحر.
- ۴- مصعب پسر عمیر رضی الله عنه.
- ۵- هشت ۸ ملائکه.

سؤال

- ۱- پایان ۱ بر ۴ اول قرآن را مشخص کنید؟
- ۲- معنی کلمه شیطان در لغت چیست؟
- ۳- قرآنکریم چند تا جزء می باشد، ذکر کنید؟
- ۴- پیامبران اولی عزم چند نفر هستند؟
- ۵- پیامبر اسلام ﷺ در هنگام بعثت چند سال داشت؟

جواب

- ۱- اول قرآن تا پایان سوره انعام است.
- ۲- کلمه «شیطان» از شَطَنَ درست شده است «یعنی دور و رانده شد».
- ۳- سی ۳۰ جزء است.
- ۴- پنج: نوح، ابراهیم، موسی، عیسی، محمد (صلوات الله وسلامه علیه).
- ۵- ۴۰ سال.

سؤال

- ۱- آخرین همسر پیامبر ﷺ چه نام داشت؟
- ۲- فرمانده سپاه اسلام که در غزای مؤته شهید شد چه کسی بود؟
- ۳- مدت خلافت حضرت ابوبکر رضی الله عنه چند سال بود؟
- ۴- پیامبر اسلام ﷺ در روز فتح مکه در خانه خدا بعد از طواف، چه آیه ای را بر مردم قرائت فرمودند؟
- ۵- اولین نوزاد انصار بعد از هجرت، چه کسی بوده است؟

جواب

- ۱- میمونه دختر حارث رضی الله عنها.
- ۲- زید پسر حارث رضی الله عنه.
- ۳- دو سال و سه ماه و هشت روز.
- ۴- آیه ۱۳ سوره حجرات: ﴿يَأْتِيهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَىٰ...﴾ «ای مومنان! ما شما را از مرد و زنی آفریده‌ایم».
- ۵- نعمان بن بشیر انصاری رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- چه زنی دختر پیامبری و همسری پیامبر دیگری بود؟
- ۲- پیامبر صلی الله علیه و آله بعد از هجرت چند بار «عمره» را انجام داد؟
- ۳- عمره صلح حدیبیه، در چه سالی صورت گرفت؟
- ۴- سوره «سبأ» در چه جزئی واقع شده است؟
- ۵- در چه سالی جماعت مسیحیان نجران، خدمت پیامبر آمدند؟

جواب

- ۱- دختر حضرت شعیب رضی الله عنه - زیرا همسر حضرت موسی رضی الله عنه بودند.
- ۲- چهار بار (۴).
- ۳- در سال شش هجری.
- ۴- در جزء بیست و دوم (۲۲).
- ۵- در سال نه (۹) هجری.

سؤال

- ۱- کنیه «بلال بن رباح رضی الله عنه» چیست؟
- ۲- معنی «رواه الشيخان» چیست؟
- ۳- بر گزارکردن نماز در مسجد الحرام، چند برابر غیر آن است؟
- ۴- اولین همسر پیامبر صلی الله علیه و آله که بعد از فوت ایشان، دار فانی را وداع گفت کی بود؟
- ۵- رسول خدا صلی الله علیه و آله بعد از فوت و درگذشت از دنیا، چند تا همسر را باقی گذاشت؟

جواب

- ۱- ابوعبدالله.
- ۲- یعنی امام مسلم و امام بخاری حدیث را نقل فرموده‌اند.
- ۳- صد هزار برابر.
- ۴- «زینب دختر جحش رضی الله عنها».
- ۵- نه، همسر.

سؤال

- ۱- اولین جوانی که در اوائل بعثت، مسلمان شد چه نام داشت؟
- ۲- «بسم الله الرحمن الرحيم» چند بار در قرآن ذکر شده است؟
- ۳- نام حضرت «عیسی صلی الله علیه و آله» چند بار در قرآن ذکر شده است؟
- ۴- کدام زن در سال فتح مکه بعد از اسلام شوهرش مسلمان شد و پیامبر صیغه عقد ایشان را جاری نمود؟
- ۵- چه کسی گفت: بدین شمشیر خود بهترین مرد و شریرترین فرد را به قتل رسانده‌ام؟

جواب

- ۱- حضرت علی رضی الله عنه پسر ابی طالب.
- ۲- ۱۱۴ بار.
- ۳- ۲۵ بار.
- ۴- هند دختر عتبه همسر ابوسفیان.
- ۵- «وحشی بن حرب» در جنگ احمد حمزه رضی الله عنه را شهید نمود و در واقعه یمامه «مسيلمه» کذاب را کشت.

سؤال

- ۱- دعوت پیامبر چند سال به طور سری و پنهانی انجام شد؟
- ۲- مسلمانان در ابتدای دعوت اسلامی، به کدام منطقه هجرت فرمودند؟
- ۳- پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله در هنگام فتح مکه، چند روز در مکه اقامت نمود؟
- ۴- اولین مسجدی که در مدینه در آن قرائت و خوانده می شد، کدام مسجد بود؟
- ۵- زید پسر ثابت رضی الله عنه در چه هنگامی و در کجا دار فانی را وداع گفت؟

جواب

- ۱- ۳ سال.
- ۲- به سوی حبشه که اتیوپی امروز است.
- ۳- ۱۵ روز.
- ۴- مسجد بنی زریق.
- ۵- در سال ۴۵ هجری و یا ۵۱ هجری در مدینه.

سؤال

- ۱- در کدام غاری بود که وحی الهی بر پیامبر ﷺ نازل شد؟
- ۲- چه زنی بود که مسلمانان پدر و برادر و شوهرش را کشتند، سپس پیامبر ﷺ با ایشان ازدواج کردند؟
- ۳- صلح حدیبیه در چه سالی صورت گرفت؟
- ۴- بلال بن رباح رضی الله عنه در کجا فوت فرمودند؟
- ۵- سید زنان عالم اسلامی چه زنی بوده است؟

جواب

- ۱- غاز حرا.
- ۲- ام المؤمنین «صفیه رضی الله عنها دختر حیی».
- ۳- در سال ۶ هجری.
- ۴- در شهر دمشق - کشور سوریه.
- ۵- فاطمه رضی الله عنها دختر پیامبر ﷺ.

سؤال

- ۱- در چه موقعی نمازگزار چهار تشهد در نماز می خواند و کدام نماز است؟
- ۲- سوره «قدر» چند آیه است؟
- ۳- سوره مریم در چه جزءی قرار دارد؟
- ۴- حضرت آدم علیه السلام در چه روزی خلق شد؟
- ۵- اسم «ابو درد رضی الله عنه» چیست؟

جواب

- ۱- زمانی نمازگذار اقتدا بکند به امام، در تشهد اول نماز مغرب.
- ۲- پنج آیه ۵.
- ۳- در جزء ۱۶.
- ۴- در روز جمعه.
- ۵- عویمر پسر مالک پسر قیس انصاری.

سؤال

- ۱- بعد از رحلت سلیمان پسر عبدالملک چه کسی امر خلافت را به دست گرفت؟
- ۲- چه کسی بود در هنگام ولادت، پیامبر ﷺ دهان آن را شیرین نمود و حجاج ایشان را در مکه شهید کرد و به دار کشید؟
- ۳- اولین اعراب گذار قرآن، چه کسی بوده است؟
- ۴- چه کسی لغات عربی را به قبیله قریش آموخت؟
- ۵- آخرین آیه مدنی که در مکه مکرمه نازل گشت، کدام آیه است؟

جواب

- ۱- عمر پسر عبدالعزیز رضی الله عنه.
- ۲- عبدالله پسر زبیر پسر عوام رضی الله عنه.
- ۳- ابو اسود دؤلی.
- ۴- حرب پسر امیه پسر عبد شمس.
- ۵- آیه ﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ...﴾ در سوره مائده.

سؤال

- ۱- اولین کسی که سؤال از تعداد حروف قرآن کرد چه نام داشت؟
- ۲- اولین غزوه پیامبر ﷺ کدام غزوه بوده است؟
- ۳- آخرین غزوه پیامبر ﷺ کدام غزوه بوده است؟
- ۴- سوره آل عمران مشتمل بر چند آیه می باشد؟
- ۵- سوره الرحمن در چه جزءى واقع گشته است؟

جواب

- ۱- حجاج پسر یوسف ثقفی.
- ۲- غزوه «ابواء یا (ودان) در ماه صفر سال دوم هجری.
- ۳- غزوه تبوک.
- ۴- دویست ۲۰۰ آیه.
- ۵- در جزء بیست و هفتم (۲۷).

سؤال

- ۱- امام نووی رحمته الله در چه سالی به دنیا آمده است؟
- ۲- مؤلف کتاب «ریاض الصالحین» چه کسی است؟
- ۳- کنیه حضرت عمر رضی الله عنه پسر خطاب چیست؟
- ۴- کتابهای آسمانی که خداوند آنان را نازل کرده کدامها هستند؟
- ۵- نام کدام زن در قرآن ذکر شده است؟

جواب

- ۱- در سال ۶۳۱ هجری.
- ۲- یحی پسر شرف نووی.

۳- ابو حفص.

۴- صحف، زبور، تورات، انجیل، قرآن.

۵- حضرت مریم پاکدامن.

سؤال

۱- قرآنکریم به چند لهجه نازل گشته است؟

۲- اولین فردی که در مورد تدوین قرآن فکر کرد، کی بود؟

۳- چه کسانی قرآن را تدوین و جمع‌آوری کردند؟

۴- خلافت حضرت ابوبکر رضی الله عنه در چه سالی شروع شد؟

۵- چه پادشاهی بود، با وجود این که پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله را ندیده بود به

ایشان ایمان آورد و هنگام خبر فوت او، پیامبر نماز جنازه را به طور غائبی بر

او خواند؟

جواب

۱- ۷ لهجه.

۲- عمر رضی الله عنه پسر خطاب.

۳- در مرحله اول زید بن ثابت رضی الله عنه و در مرحله دوم زید رضی الله عنه با دو تن دیگر.

۴- در سال ۱۱ هجری.

۵- نجاشی پادشاه حبشه (اتیوپی).

سؤال

۱- سوره الرحمن چند آیه است؟

۲- آدم در چه روزی از بهشت خارج شد؟

۳- آخرین فردی که از عشره مبشره فوت فرمود چه کسی بود؟

- ۴- چه کسی همراه پیامبر ﷺ در واقعه حنین و طائف، در حالی که کافر بود شرکت نمود و بعداً مسلمان شد؟
- ۵- کدام صحابه به غیسل ملائکه «یعنی غسل شده ملائکه» مشهور است؟

جواب

- ۱- ۷۸.
- ۲- در روز جمعه.
- ۳- سعد پسر ابی وقاص رضی الله عنه.
- ۴- صفوان پسر امیه رضی الله عنه.
- ۵- حنظله انصاری رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- کدام صحابی در هنگام شستن دست برای وضوی نماز در شام فوت فرمودند؟
- ۲- چه کسی بود، پیامبر ﷺ در حق ایشان فرمودند: شلیک کن پدر و مادرم فدایت باد؟
- ۳- چه کسی با قوم خود گفت: شما آخرین کسانی بودی که مسلمان شدی پس اولین افرادی که مرتد می گردند، نباشید.
- ۴- چه شخصی بود که پیامبر ﷺ باو اختیار داد تا در خانواده خود خدمت کند، اما ایشان خدمت پیامبر ﷺ اختیار کرد؟
- ۵- اولین سوره در جزء آخر قرآن، کدام سوره است؟

جواب

- ۱- عبدالله بن بسر رضی الله عنه.
- ۲- سعد پسر ابی وقاص رضی الله عنه.
- ۳- عثمان پسر ابی العاص ثقفی رضی الله عنه.
- ۴- زید پسر حارثه رضی الله عنه.
- ۵- سوره «نبأ» است.

سؤال

- ۱- اولین نوزاد مسلمانان، که در حبشه به دنیا آمد چه نام داشت؟
- ۲- اسم عالم و دانشمند یهودی که در مدینه بعد از هجرت رسول صلی الله علیه و آله مسلمان شد، کی بود؟
- ۳- آیا بیشتر قصص انبیاء در مدینه و یا در مکه نازل گردیده است؟
- ۴- چند بار کلمه «الله» در قرآن ذکر شده است؟

جواب

- ۱- عبدالله پسر جعفر رضی الله عنه ابی طالب.
- ۲- عبدالله پسر سلام رضی الله عنه.
- ۳- در مکه.
- ۴- ۱۶۹۷ بار.

سؤال

- ۱- اولین کسی که دین حضرت اسماعیل را تغییر داد و مردم عرب را به سوی بت پرستی دعوت نمود؟

- ۲- واقعه «أحد» در چه زمانی به وقوع پیوست؟
 ۳- «جن» از چه چیزی درست شده‌اند؟
 ۴- چه کسی در روز وفات امام ابوحنیفه رحمته چشم به دنیا گشود؟

جواب

- ۱- عمرو پسر لحنی.
 ۲- در ماه شوال - روز شنبه - سال ۳ هجری.
 ۳- از آتش سموم.
 ۴- حضرت: امام شافعی رحمته.

سؤال

- ۱- سوره‌های که حدودات شرعی در آنان مورد بحث است مکی یا مدنی است؟
 ۲- سوره‌های که بحث فرائض می‌کنند مکی یا مدنی هستند؟
 ۳- بیشتر سوره‌های که منافقین را مورد ذکر قرار داده است مکی یا مدنی هستند؟
 ۴- کدام سوره قرآن معادل ۱ بر ۳ قرآن است؟
 ۵- اولین فردی که به سوی مدینه هجرت فرمودند چه نام داشت؟

جواب

- ۱- مدنی.
 ۲- مدنی.
 ۳- مدنی.

۴- سوره اخلاص.

۵- ابو سلمه رضی الله عنه پسر عبدالأسد.

سؤال

۱- چه زنی بود که پیامبر صلی الله علیه و آله در «سرف» که دهکده همسایه مکه می باشد با او ازدواج کردند و در سال شصت و یک هجری در همانجا فوت فرمودند؟

۲- چه خانمی بود که در بیعت عقبه و در جنگ احد و روز حنین و در صلح حدیبیه و جنگ خیبر و یمامه شرف حضور داشت و در جنگ یمامه مورد اصابت تیر دشمنان قرار گرفت؟

۳- قبائل یهودی که در مدینه می زیستند چه نام داشتند؟

۴- اولین شهید مسلمانان انصار چه نام داشت؟

۵- صاحب «تفسیر صفوة التفاسیر» چه کسی است؟

جواب

۱- مادر مؤمنین «میمونه رضی الله عنها».

۲- ام عماره رضی الله عنها نسیبه دختر کعب انصاری.

۳- بنو قینقاع - بنو النضیر - بنو قریظه.

۴- عمیر پسر حمام رضی الله عنه.

۵- استاد محمد علی صابونی.

سؤال

۱- بانیان کعبه چه کسانی بودند؟

۲- کدام حشره‌ای است که قرآن یادی از آن می‌کند و با زبان حال خود سخن می‌راند؟

۳- چه چیزی نامه حضرت سلیمان علیه السلام را تسلیم ملکه یمن کرد؟

۴- انسان در چه زمانی به سن رشد «یعنی تکامل عقلی و قوتی» می‌رسد؟

۵- کدام سوره است که در هر آیه‌ای از آن کلمه «الله» ذکر شده است؟

جواب

۱- حضرت ابراهیم و اسماعیل «علیهم السلام».

۲- «النمل» مورچه.

۳- «هدد» شانه بسر.

۴- در سن چهل سالگی.

۵- سوره مجادله.

سؤال

۱- سوره حشر نسبت به چه کسانی، نازل شده است؟

۲- چه زنی بود که جعفر پسر ابی طالب رضی الله عنه با او ازدواج کرد و بعد از

فوت ایشان حضرت ابوبکر رضی الله عنه، و بعد از ایشان حضرت علی رضی الله عنه با او ازدواج کردند؟

۳- اسم «صحابه بزرگوار، ابوامامه رضی الله عنه» چیست؟

۴- اولین فردی که در اسلام شمشیر خود را از غلاف بیرون آورد چه نام داشت؟

۵- در چه روزی واقعه رستاخیز پدید می‌آید؟

جواب

- ۱- نسبت به قبیله بنی نظیر از یهودیان مدینه.
- ۲- اسماء رضی الله عنها دختر عمیس.
- ۳- سعد پسر سهیل پسر حنیف انصاری رضی الله عنه.
- ۴- زبیر پسر عوام رضی الله عنه.
- ۵- در روز جمعه.

سؤال

- ۱- صاحب کتاب «نجوم الفرقان في أطراف القرآن» چه کسی است؟
- ۲- اولین مردی که به سوی حبشه رهسپار شد و هجرت کرد چه نام داشت؟
- ۳- مهاجر انصاری به چه کسی می گویند؟
- ۴- عمره قضا در چه سالی به وقوع پیوست؟
- ۵- در چه هنگامی که گوشت خرهای اهلی حرام گردید؟

جواب

- ۱- مستشرق آلمانی به نام: جستاف لیبوشت فلوجل سال ۱۸۴۲ م.
- ۲- حضرت عثمان پسر عفان رضی الله عنه.
- ۳- ذکوان پسر عبد قیس.
- ۴- در سال ۷ هجری.
- ۵- در روز خیبر.

سؤال

- ۱- چه کسی بت «منات» را منهدم ساخت؟
- ۲- سوره «یاسین» در چه جزء ی واقع شده است؟
- ۳- غزای تبوک، در چه سالی رخ داده است؟
- ۴- چه کسی در روز حج اکبر، در میان مردم مسئله براءت از مشرکین را بیان نمود؟

جواب

- ۱- سعد پسر زید اشهلی رضی الله عنه.
- ۲- در میان جزء ۲۲ و ۲۳ واقع شده است.
- ۳- در ماه رجب سال ۹ هجری.
- ۴- حضرت علی پسر ابی طالب رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله، نماز فتح مکه را در همان روز در کدام خانه خواند؟
- ۲- چه کسی بود که پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله اسم منافقین را به پنهانی به او گفت؟
- ۳- آن سه نفری که در غزوه تبوک از جماعت مجاهدین تخلف ورزیدند و به غزا نرفتند، و نسبت به ایشان قرآن نازل شد چه کسانی بودند؟
- ۴- پیامبر صلی الله علیه و آله در کجا چشم به جهان گشود؟

جواب

- ۱- در خانه ام هانی رضی الله عنها.

- ۲- حذیفه پسر یمان رضی الله عنه.
- ۳- کعب پسر مالک، مراره پسر ربیع - هلال پسر امیه رضی الله عنه.
- ۴- در مکه مکرمه.

سؤال

- ۱- چه کسی «زبیر پسر عوام رضی الله عنه» را به قتل رسانید؟
- ۲- «حذیفه پسر یمان رضی الله عنه» در کجا دار فانی را وداع گفت؟
- ۳- اولین فردی که در روز فتح مکه پیامبر صلی الله علیه و آله خون بهای او را پرداخت نمودند، چه نام داشت؟
- ۴- هنگامی که پیامبر صلی الله علیه و آله در نماز سهو کردند، چه کسی ایشان را بیدار نمودند؟
- ۵- کدام قاضی در نماز صبح ﴿فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ﴾ را خواند و آخرین نفس مرگ را کشید و فوت نمود؟

جواب

- ۱- عمیر پسر جرموز.
- ۲- در منطقه مدائن.
- ۳- ربیع پسر حارث.
- ۴- ذوالیدین که اسمش خرباق بن عمرو سلمی بود.
- ۵- ذراره پسر ابی اوفی رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- مسلمانان در دوران «صلاح الدین ایوبی» رحمته الله در چه موقعی وارد بیت المقدس شدند و مسجد الاقصی و مسجد صخره را از آلائش مجسمه‌ها پاک نمودند؟
- ۲- چه کسی برای به قتل رساندن اسود عنسی دروغ‌گین، که ادعای نبوت را داشت یاری و کمکی کرد؟
- ۳- نام کدام صحابی، در قرآن به صراحت ذکر شده است؟
- ۴- کتاب «صحیح المسلم» مشتمل بر چند احادیث می‌باشد؟
- ۵- چه کسی در زمان سفر پیامبر صلی الله علیه و آله به طائف همراه ایشان بودند؟

جواب

- ۱- در روز جمعه بیست و هفتم ماه رجب سال ۵۸۳ هـ.
- ۲- فیروز دیلمی.
- ۳- زید پسر حارثه رضی الله عنه.
- ۴- بر چهار هزار حدیث.
- ۵- زید پسر حارثه رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- چه کسی در غزای «مرحب یهودی» را به قتل رسانید؟
- ۲- اولین نوزاد مهاجرین در مدینه کی بود؟
- ۳- صلاح الدین ایوبی رحمته الله در کجا و در چه تاریخی دار فانی را وداع گفت؟
- ۴- غزوه «مؤته» در چه سالی رخ داده است؟

۵- امام ابوحنیفه رحمته الله چه نام دارد؟

جواب

- ۱- محمد پسر مسلم او را زد و حضرت علی با شتاب او را کشت.
- ۲- عبدالله پسر زبیر رحمته الله.
- ۳- در بیست و هفتم ماه صفر سال ۵۸۹ هـ به سن پنجاه و شش سالگی در شهر دمشق سوریه.
- ۴- در سال هشتم هجری (۸).
- ۵- نعمان پسر ثابت.

سؤال

- ۱- اخشیان نام چه چیزهای است؟
- ۲- چه کسی قبل از بعثت به پیامبر صلی الله علیه و آله ایمان آورد؟
- ۳- کفار قریش در شب هجرت رسول صلی الله علیه و آله در چه جایی اجتماع کردند؟
- ۴- امام احمد پسر حنبل رحمته الله در کجا و در چه سالی چشم به دنیا گشود؟
- ۵- چه کسی بود شهید شد و حتی یک سجده برای خدا نبرده بود؟

جواب

- ۱- نام دو کوهی است در مکه مکرمه.
- ۲- ورقه پسر نوفل.
- ۳- در دارالندوه در مکه مکرمه.
- ۴- در شهر بغداد سال ۱۶۳ هجری.

۵- عمرو پسر ثابت رضی الله عنه (همین که مسلمان شد در جنگ شهید شد).

سؤال

- ۱- آن دو نوجوان یتیمی که زمین مسجد پیامبر صلی الله علیه و آله مال ایشان بود چه نام داشتند؟
- ۲- پیامبر صلی الله علیه و آله در مدینه تا هنگامی که مسجد و خانه را بنا نهاد و به پایان رسانید و در منزل ایشان بسر برد؟
- ۳- مادر ابراهیم پسر پیامبر صلی الله علیه و آله چه نام داشت؟
- ۴- در چه وقتی فاطمه رضی الله عنها دختر پیامبر دار فانی را وداع گفت؟
- ۵- سید شهدا لقب چه کسی است؟

جواب

- ۱- سهیل و سهیل.
- ۲- ابو ایوب انصاری رضی الله عنه.
- ۳- ماریه قبطی رضی الله عنها.
- ۴- شش ماه بعد از وفات حضرت رسول صلی الله علیه و آله.
- ۵- حمزه پسر عبدالمطلب رضی الله عنه.

سؤال

- ۱- چه شخصی بود که خداوند تبارک و تعالی از طریق جبرئیل امین سلام ایشان را فرستاد؟
- ۲- زنی که در ما فوق آسمان هفتگانه از تهمت مبرا شد، چه نام داشت؟
- ۳- آخرین همسر پیامبر صلی الله علیه و آله که از دنیا درگذشت چه نام داشت؟

- ۴- سوره بقره مشتمل بر چند آیه می باشد، ذکر کنید؟
 ۵- شریعت اسلام بر چند قسم تقسیم می شود؟

جواب

- ۱- حضرت خدیجه رضی الله عنها بود.
 ۲- حضرت عائشه رضی الله عنها.
 ۳- سیده «ام سلمه» رضی الله عنها.
 ۴- دویست و هشتاد و شش آیه ۲۸۶.
 ۵- بر چهار قسم: عبادت، معاملات، مناکحات، حدودات.

سؤال

- ۱- تفاوت زمانی میان بنای مسجد الحرام و مسجد الاقصی، تا چه اندازه می باشد؟
 ۲- «ام القری» نام چه شهری است؟
 ۳- روز حج اکبر کدام روز است؟
 ۴- سوره که بعد از سوره کهف واقع گشته است، کدام سوره است؟
 ۵- نام مادر مؤمنین «ام سلمه» رضی الله عنها چیست ذکر کنید؟

جواب

- ۱- چهل سال (۴۰) بود.
 ۲- شهر مکه.
 ۳- روز نحر است یعنی «قربان».
 ۴- سوره مریم.
 ۵- هند دختر سهیل.

سؤال

- ۱- سوره «الناس» چند آیه است؟
- ۲- بزرگترین روزهای دهگانه، کدام روزها هستند؟
- ۳- کنیه «ابی پسر کعب» رضی الله عنه چه بوده است؟
- ۴- اسم «ابوسعید خدری» رضی الله عنه را که راوی احادیث می باشد چیست؟
- ۵- سوره «النور» در کدام جزء قرار گرفته است؟

جواب

- ۱- شش (۶) آیه.
- ۲- روزهای اوائل ماه «ذی الحجه» هستند.
- ۳- «ابومنذر» رضی الله عنه.
- ۴- سعد پسر مالک پسر سنان خدری رضی الله عنه.
- ۵- در جزء ۱۸ قرار گرفته.

سؤال

- ۱- اولین سوره تبارک کدام سوره می باشد؟
- ۲- کنیه پیامبر اسلام صلی الله علیه و آله را نام ببرید؟
- ۳- اولین مسجدی که در مدینه منوره تأسیس شد، کدام مسجد بود؟
- ۴- جزء سی ام قرآن مکی یا مدنی است ذکر کنید؟
- ۵- مادر دخترهای پیامبر صلی الله علیه و آله کدام همسر ایشان بودند؟

جواب

- ۱- سوره «مُلک» جزء ۲۹.

۲- ابوالقاسم رحمته الله.

۳- مسجد قبا.

۴- تمام آن مکی به جز سوره «نصر».

۵- سیده خدیجه رضی الله عنها.

سؤال

۱- بزرگترین ماه، کدام ماه است؟

۲- خواهر پیامبر صلی الله علیه و آله از جنبه رضاعی چه زنی بوده است؟

۳- امام شافعی رحمته الله در کجا و در چه تاریخی وفات و تولد یافت؟

۴- کدام غار بود که پیامبر صلی الله علیه و آله در هنگام هجرت، چند روزی در درون او

بسر بردند؟

۵- در هنگام هجرت همراه پیامبر صلی الله علیه و آله چه کسی بود؟

جواب

۱- ماه مبارک رمضان.

۲- شیماء.

۳- در غزوه فلسطین در سال ۱۵۰ هـ تولد و در قرافه مصر سال ۲۰۴

وفات یافت.

۴- غار ثور.

۵- ابوبکر صدیق رضی الله عنه.

سؤال

۱- سنن ابی داود مشتمل بر چند احادیث می باشد؟

- ۲- سومین اصحابی که به دین حنیف اسلام گروید چه نام داشت؟
- ۳- صاحب کتاب «الموطأ» چه کسی است؟
- ۴- اولین فردی از مهاجرین که در مدینه فوت فرمودند چه کسی بود؟
- ۵- مادر «أنس پسر مالک رضی الله عنه» چه نام داشت؟

جواب

- ۱- بر ۴۸۰۰ احادیث.
- ۲- سعد پسر ابی وقاص رضی الله عنه.
- ۳- اما م مالک بن أنس بن مالک رضی الله عنه.
- ۴- عثمان پسر مظعون رضی الله عنه.
- ۵- ام سلیم رضی الله عنها.

سؤال

- ۱- در میان مردم مسلمان مدینه چه کسی به سید انصار، مشهور بودند؟
- ۲- آخرین صحابی که در شام دعوت حق را لیبیک فرمود، چه کسی بود؟
- ۳- زبیر پسر عوام رضی الله عنه در چه جای به درجه شهادت نائل گشت؟
- ۴- اولین خانواده که در شهر مدینه منوره جمعاً مسلمان شدند چه خانواده بودند؟
- ۵- در زمان خلافت عمر بن خطاب کدام کشورها فتح شدند؟

جواب

- ۱- سعد پسر معاذ رضی الله عنه.
- ۲- عبدالله پسر بسر رضی الله عنه.

- ۳- در شهر بصره.
 ۴- خانواده «بنو عبدالاشهل».
 ۵- کشورهای: لیبی - مصر - فلسطین - عراق - اردن هاشمی - شامات - قسمت اعظم ایران.

سؤال

- ۱- خلفاء راشدین را نام برید؟
 ۲- پیامبر مرسل، یعنی چه؟
 ۳- پیامبران اولو العزم چند نفر هستند نام آنها چیست؟
 ۴- پیامبران مرسل چند نفر بودند؟
 ۵- پیامبر اسلام ﷺ در چه سنی مبعوث شد؟

جواب

- ۱- حضرت ابوبکر، عمر، عثمان، علی رضی الله عنهم.
 ۲- یعنی پیامبرانی که از طرف خداوند دارای پیام و کتاب مخصوص بوده‌اند.
 ۳- حضرت نوح، ابراهیم، موسی، عیسی، محمد رضی الله عنهم.
 ۴- ۳۱۳ نفر.
 ۵- در چهل سالگی

*****

به یاری خداوند در روز جمعه ۳۰ / ۳ / ۷۶ (۱۴۱۷ صفر هـ - ق) ترجمه آن
 به پایان رسید.

وصلی الله علی محمد وعلی آله واصحابه واتباعه وآخر دعوانا ان الحمد لله رب

العالمین.